

# **REFERAT By- og Miljøudvalget 2018-21 d. 18-11-2019**

**Mødedato** Mandag d. 18. november 2019 kl. 18:20

**Mødested** Udvalgsværelse 1

# Indholdsfortegnelse

|                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| Meddelelser.....                                                              | 3  |
| Råden over vejareal: Orientering om gebyrer og personaleressourcer.....       | 4  |
| Forslag lokalplan 223 - Rolighedsvej Bycampus.....                            | 7  |
| Endelig vedtagelse af Spildevandsplan 2019-2031.....                          | 13 |
| Disponering af pulje til fortovsrenovering 2020.....                          | 16 |
| Disponering af pulje til slidlag 2020.....                                    | 18 |
| Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø.....                                          | 22 |
| Anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest.....                      | 26 |
| Indkøb af eldreven feje-/sugemaskine.....                                     | 28 |
| Årsrapport for klimaindsatsen 2019.....                                       | 30 |
| Affaldsgebyrer 2020.....                                                      | 31 |
| Gammel Kongevej 74A - Foyer og tagterrasse i forbindelse med kontorhotel..... | 35 |
| Godkendelse af vandpriser og vandaflædningsafgift for 2020.....               | 38 |
| Borgerundersøgelse 2019 - rapport med resultater.....                         | 40 |
| Forelæggelse af høringssvar til Handicappolitikken Handleplan 2020.....       | 42 |
| Lukket.....                                                                   | 44 |
| Lukket.....                                                                   | 45 |

## Punkt 350: Meddelelser

00.22.04-P35-8-18

### Sagsfremstilling

#### a. Ny dato for temamøde vedr. udarbejdelse af mobilitetspolitikken

På baggrund af anden mødeaktivitet blev mødet, der var planlagt til den 28. oktober 2019 aflyst. Ny dato for temamøde vedr. udarbejdelse af mobilitetspolitikken foreslås at være onsdag den 22. januar 2019 kl. 17-19.

Ved temamødet gives der en status for trafiksituationen på Frederiksberg med efterfølgende dialog om fremtidens trafiksituation på Frederiksberg.

#### b. Besigtigelse – Godthåbsvej 132

Besigtigelse af Godthåbsvej 132, etablering af altaner og tagkvist samt bevarende lokalplan for Fuglebakkebebyggelsen foreslås berammet mandag den 25. november 2019 kl. 8.35.

Sagerne behandles på udvalgsrådet den 25. november 2019.

#### c. Besigtigelse – Grundtvigsvej 5

Besigtigelse af Grundtvigsvej 5, st. mf. – konvertering fra erhverv til bolig foreslås berammet mandag den 20. januar 2020 kl. 8.15-8.25.

Sagen behandles på udvalgsrådet den 20. januar 2020.

#### d. PostNord Danmark Rundt 2020

By-, Kultur og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om afholdelse af PostNord Danmark Rundt i 2020.

PostNord Danmark Rundt ønsker at afholde cykelløbet lørdag den 15. august 2020 grundet løbskalenderen tildelt af Den Internationale Cykelunion (UCI).

En del af ruten til PostNord Danmark Rundt ændres i forhold til tidligere, således at løbet i 2020 ikke køres på Hostrupsvej, Thorvaldsensvej og Bülowvej, men i stedet køres på Hospitalsvej, Howitzvej, Falkoner Allé, Gammel Kongevej og videre af den tidligere rute.

Udvalget anmodede om en redegørelse for muligheden for at fastholde den tidligere rute og dermed undgå at lukke Gl. Kongevej.

#### e. Ekstra beregninger til Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø

Udvalget skal på nærværende møde tage stilling til Skybrudsprojektet Skt. Jørgens Sø. På borgermødet vedrørende projektet fremlagde en borger en alternativ indstilling, som efterfølgende er sendt til udvalgets medlemmer den 14. november 2019. Forvaltningerne har på den baggrund udarbejdet nye, præciserende beregninger.

Beregningen viser, at Scenarie 3 (pumpeløsningen) er minimum 42% billigere end Scenarie 4 (tunnelløsningen). Beregningen sammenholder anlægsudgifter, driftsudgifter, diskontering og levetid samt behov for reinvestering.

# Punkt 351: Råden over vejareal: Orientering om gebyrer og personaleressourcer

00.00.00-G01-27-19

## Resume

Forvaltningen har foretaget en gennemgang af de direkte og indirekte omkostninger ved råden over vejareal, og sammenlignet omkostningerne med indtægterne fra de gebyrer, som der efter vejloven er lovlige at opkræve. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Hertil forelægges forslag om forlængelse af bevilling til forøgede personaleressourcer til håndtering af opgaven med råden over vejareal, finansieret af indtægten fra den fortsat høje aktivitet på området.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at orienteringen om gebyrer for råden over vejareal tages til efterretning,
2. at der meddeles bevilling på 825.000 kr. til den administrative opgave med råden over vej i 2020 og frem,
3. at der meddeles indtægtsbevilling på 825.000 kr. på indtægtsbudgettet for råden over vejareal.

## Indstilling

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller,

1. at orientering om gebyrer for råden over vejareal tages til efterretning
2. at der meddeles bevilling på 825.000 kr. til den administrative opgave med råden over vej i 2020 og frem
3. at der meddeles indtægtsbevilling på 825.000 kr. på indtægtsbudgettet for råden over vejareal

## Sagsfremstilling

Den 19. november 2018 forelagde By-, Kultur- og Miljøområdet en orienteringssag om takster for råden over vejareal. I denne sag oplyste By-, Kultur- og Miljøområdet, at forvaltningen, idet indtægterne i 2018 voksede betydeligt, ville gennemgå, hvorvidt kommunens fastsatte takster fortsat modsvarer kommunens direkte og indirekte faktiske udgifter i forbindelse med den forretningsmæssige, ikke-trafikale råden over vejareal på Frederiksberg.

I beregningen af de direkte og indirekte faktiske omkostninger indgår:

1. Direkte lønudgifter til medarbejdere, der behandler ansøgninger om råden over vej og/eller fører tilsyn med den fysiske råden over vej
2. Indirekte udgifter i form af lønressourcer forbundet med ledelse af området, bogholderi/fakturering af gebyrer samt HR-ressourcer
3. Indirekte udgifter til beregnet overhead pr. medarbejder for andel af fællesomkostninger i form af bygninger, inventar, el, varme, kantine mm.
4. Indirekte omkostninger, der følger af slidtage og skader på vej, som følge af denne vejråden, kan indgå.

Forvaltningen har derfor gennemgået de direkte og indirekte faktiske omkostninger i forhold til administrationen af vejlovens regler om råden over vejareal.

I denne beregning indgår:

- Direkte lønudgifter til medarbejdere, herunder til ledelse af området, bogholderi/fakturering af gebyrer samt HR-ressourcer samt overhead
- Udgifter til administration
- Et overslag på de indirekte omkostninger, der følger af slidtage og skader på vej, som følge af denne råden

Opgørelsen af de samlede direkte og indirekte udgifter af området beløb sig i 2018 til ca. 6,2 mio. kr., jf. bilag.

Overslaget over de indirekte udgifter vedrørende slidtage og skader på vejareal er beregnet ved en teknisk vurdering af i hvor stort omfang levetiden for fortov/vejareal nedsættes ved opstilling af de forskellige elementer.

Forvaltningen opkrævede i 2018 gebyrer for råden over vejareal på 5,7 mio. kr.

Det vurderes således, at der er overensstemmelse mellem kommunens direkte og indirekte faktiske omkostninger og de indkomne gebyrindtægter på området. Det vurderes derfor ikke, at der på den baggrund bør ske en justering af gebyrerne på området.

Det bemærkes i øvrigt, at aktivitetsniveauet og dermed antallet af ansøgninger forsat er stigende. Dette afspejles i indtægterne, som i 2019 allerede er højere end regnskabsresultatet for 2018.

På mødet i kommunalbestyrelsen den 20. marts 2017 blev der tillægsbevilget 825.000 kr. i 2017, 2018 og 2019 til det administrative budget, og samtidig blev indtægten fra råden over vej hævet tilsvarende. Da denne tillægsbevilling er indregnet i beregningen af de direkte og indirekte omkostninger, og da aktivitetsniveauet på området forsat er stigende, forelåes det, at denne tillægsbevilling gøres permanent fremadrettet fra 2020.

#### *Antallet af sager*

Det bemærkes således, at antallet af tilladelser i 2017 var på 1670 stk., mens antallet af udstedte tilladelser i 2018 var på 2.298 stk. - svarende til en stigning på 37,6 %. I 2019 er der pr. den 4. november i alt 2.199 tilladelser, og pt. forventes det, at antallet af tilladelser vil overstige niveauet for 2018.

Det bemærkes samtidig, at fordelingen mellem lette sager (hvor alle oplysninger er til stede), sager med mangler (hvor der mangler oplysninger og sagen skal frem og tilbage flere gange) og svære sager (hvor enten trafikken påvirkes, eller hvor der behov for flere møder på stedet) har ændret sig. I 2017 var fordelingen på 500 tilladelser i lette sager, 670 tilladelser i sager med mangler og 500 tilladelser i svære sager. I 2018 er det vurderingen, at der er givet 600 tilladelser i lette sager, 980 tilladelser i sager med mangler og 718 svære sager.

| <b>Antal sager årligt, ca.</b>                                                                           | <b>2017</b>  | <b>2018</b>  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Lette sager</b> , hvor alle oplysninger er til stede, og der ikke er problemer med det ansøgte.       | 500          | 600          |
| <b>Sager med mangler</b> , hvor der mangler oplysninger i sagen, og sagen måske sendes frem flere gange. | 670          | 980          |
| <b>Svære sager</b> , som påvirker trafikken, og hvor der er behov for et eller flere møder.              | 500          | 718          |
| <b>I alt</b>                                                                                             | <b>1.670</b> | <b>2.298</b> |

Ved at forlænge bevillingen sikres det, at alle ansøgninger kan behandles med en rimelig sagsbehandlingstid, og at der føres et nogenlunde tilstrækkeligt tilsyn. Det bemærkes, at hvis antallet af ansøgninger forsætter med at stige, så vil dette give udfordringer i forhold til behandling af ansøgningerne og tilsynet hermed. Forvaltningen vil i givet fald vende tilbage med en sag herom.

#### *Vejdirektoratet*

By-, Kultur- og Miljøområdet har tidligere orienteret udvalget om, at Vejdirektoratet har truffet beslutning om, at der ikke må opkræves gebyrer for råden over vejareal, når der er tale om containere til byggeaffald. Herunder har udvalget, såvel som magistraten og kommunalbestyrelsen fået forelagt en sag om, at Frederiksberg Kommune sammen med Københavns Kommune har anlagt sag mod Vejdirektoratet for at få prøvet denne afgørelse, som begge kommuner ikke finder er i overensstemmelse med vejloven. Forvaltningen har naturligvis indrettet sin praksis i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at retssagen, der føres ved Østre Landsret, forventes at starte op i maj 2020. Endvidere bemærkes det, at Kommunernes Landsforening er indgået i sagen som biintervenient for kommunerne.

#### *By- Kultur og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der er overensstemmelse mellem kommunens direkte/indirekte omkostninger og indtægterne fra gebyrerne på området. Det vurderes derfor ikke, at der bør ske en justering af gebyrerne.

### **Økonomi**

Det administrative budget under By-, Kultur, og Miljøområdet hæves med 825.000 kr. fra 2020, hvilket finansieres af en tilsvarende stigning i indtægtsbudgettet for råden over vejareal.

### **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

### **Behandling**

By- og Miljøudvalget, m,k

JBS/SV

## **Bilag**

Notat om udgifter vedr. Råden over vej

# Punkt 352: Forslag lokalplan 223 - Rolighedsvej Bycampus

01.02.00-P16-5-18

## Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forslag til Lokalplan 223 med tilhørende forslag til Kommuneplantillæg 10 kan godkendes og sendes i offentlig høring. Lokalplanen omhandler plangrundlag for etageboligbebyggelse med små kollegie- og forskerboliger og erhverv i stueetagen, indretning af det gamle seruminstituts bevaringsværdige bygning til familieboliger, ny idrætshal i to plan i tilknytning til en park og ny placering af Prins Henriks Skole ved endnu en bevaringsværdig bygning. Lokalplanen omhandler også en række strukturer for ubebyggede arealer og grønne træk.

## Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Flemming Brank, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Carina Høedt, Fasaël Rehman, Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger, idet dog juleferien ikke tælles med,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Udvalget udtrykte bekymring over den samlede volumen og bygningshøjderne mod Åboulevarden og Bülowvej. Partierne kan fremsende mindretalsudtalelser inden Magistratens behandling.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe og Ruben Kidde) tog forbehold.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på møde den 23. september 2019 sagen, idet udvalget ønskede lokalplanforslaget viderebearbejdet med mere detaljerede bestemmelser til sikring af den arkitektoniske kvalitet, især vedrørende facadeudtryk, materialer, detaljering og proportionering.

Der foreligger nu et lokalplanforslag, hvor bestemmelser om "Bebyggelsens ydre fremtræden" og "Ubebyggede arealer" er viderebearbejdet med mere detaljerede bestemmelser, herunder med en række bilag af facadeudsnit med tilhørende facadesnit og supplerende landskabssnit. Arbejdet med detaljeringen har ført til materialeskift, hvor de facader der tidligere var fastsat som primært metalfacader (tombak) nu primært skal være beklædt med keramiske facadeelementer. Alle nye bygninger i tegl/keramik fastsættes til at skulle være i en rødlig farve, hvilket understøtter tanken om et samlet campuspræg. Redegørelsens afsnit om den overordnede disponering og arkitekturen for boligbebyggelsen og skolen, og tilhørende illustrationer er derfor redigeret. Ud over detaljeringen af bestemmelser om "Bebyggelsens ydre fremtræden" og "Ubebyggede arealer" er enkelte bestemmelser om andre forhold ændret eller tydeliggjort siden 23. september 2019. Der er foretaget en landinspektørøpmåling af Bülowvej 27 (det gamle Seruminstitut) og det har vist sig at bygningen er på 1.975 m<sup>2</sup>, hvilket er 25 m<sup>2</sup> mere end fastsat i tidligere fremlagt lokalplanforslag (i startredegørelsen var det angivet at bygningen var på 2.000 m<sup>2</sup>). Opmålingen har vist at kælders loft ligger mere end 1,25 m over terræn og derfor tæller med som 675 m<sup>2</sup> etageareal. Der er derfor redigeret i forslaget til kommuneplantillæggets redegørelse, der dog fortsat viser at lokalplanforslagets rummelighed holder sig under kommuneplantillæggets bebyggelsesprocent på 150 under ét, samt i lokalplanforslagets bestemmelse om bebyggelsens maksimale omfang. Det er tydeliggjort at den høje kælder kun må anvendes til opbevaring og lignende.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det viderebearbejdede lokalplanforslag i høj grad vil sikre den arkitektoniske kvalitet, især vedrørende facadeudtryk, materialer, detaljering og proportionering, og også i forhold til landskabsplanen. Udvalget anmodede på mødet den 23. september 2019 om en redegørelse for opholdsarealerne. I startredegørelsen var det opgivet, at opholdsarealerne ud fra kommuneplanens rammebestemmelser ville blive ca. 14.000 m<sup>2</sup> svarende til 30% af etagearealet for små boliger, 50% for skole og familieboliger og 10% for idrætshal og erhverv. I lokalplanforslagets redegørelse er det oplyst, at opholdsarealer ved den forventede fordeling af anvendelser i forhold til lokalplanens byggerummelighed vil svare til samlet 11.795 m<sup>2</sup>.

Forskellen er ikke et udtryk for, at der bygges mere end forudsat i startredegørelsen. Institutioner til børn og unge skal jf. kommuneplanens opholdsnorm have 50% opholdsarealer i forhold til bruttoetagemeter, men krav til opholdsarealer ved en række funktioner, herunder skoler, kan fastsættes på baggrund af en konkret vurdering.

Det er efter konkret vurdering fastsat, at skolens opholdsarealer skal udgøre mindst 30%, blandt andet fordi de suppleres af andre udearealer, der dog ikke er støjdæmpet og på grund af de gode sammenhængende opholdsarealer i skolegård og på tagflader samt den umiddelbare nærheden til lokalplanområdets park. Der er således arealer ved skolen, der trods støjhegn ikke kan tælle som opholdsareal, da de ligger ud til Rolighedsvej med trafikstøj. Det er på den baggrund vurderet, at der er tilstrækkeligt opholdsareal, hvor de primære opholdsarealer er støjdæmpede, svarende til situationen ved flere andre skoler på Frederiksberg.

Boligerne mod nord vil få fælles semiprivate opholdsarealer i de hævede gårdrum, hvorfra der etableres gode og åbne fysiske og visuelle forbindelser til stræde og park. En stor del af parken vil indgå og blive indrettet som en offentlig tilgængelig del af bebyggelsens opholdsarealer. Herudover etableres store fælles altaner og tagterrasser til beboerne.

Muligheder for etablering af skure mv. inden for lokalplanområdet kan kun ske under hensyn til opfyldelse af opholdsarealkrav. Dette er tydeliggjort i det reviderede lokalplanforslag.

### *Tidligere sagsfremstilling*

By- og Miljøudvalget vedtog 5. november 2018, på baggrund af startredegørelse, at der skal udarbejdes lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, der muliggør opførelse af kollegieboliger, små boliger til young professionals og familieboliger, park, idrætshal og skole.

Udvalget anmodede om en redegørelse for mulighederne for etablering af almene boliger og andre boligformer sammenholdt med projektets idé om små billige studieboliger samt for mulighederne for genanvendelse af byggematerialer.

Sag om boligformer har været behandlet 28. januar 2019, hvor kommunalbestyrelsen vedtog, at der i denne sag ikke bliver stillet krav om 25 % almene boliger.

Vedlagt denne sag er et notat fra bygherre om mulighederne og barrierer for genanvendelse af byggematerialer indenfor området.

By- og Miljøudvalget anmodede endvidere om et besøg i området senest i forbindelse med udvalgsbehandlingen af det kommende lokalplansforslag. Udvalget har den 14. januar 2019 været på besigtigelse i lokalplanområdet.

DTU og KU rykker ud af området, der i dag er hegnet og lukket om sig selv og indeholder en meget varieret bebyggelse, og derfor er der igangsat en større byudviklingsproces. Den 25. april 2016 vedtog By- og Miljøudvalget et visionspapir for udviklingen, hvis indhold er indskrevet i Kommuneplan 2017's hovedstruktur. Visionen for området er at skabe et grønt, levende og åbent bycampus, der byder byen indenfor. I februar 2018 inviterede ejerne af arealerne; Freja Ejendomme og Frederiksberg Kommune samt udvikler; NREP tre tegnestuer til et parallelopdrag om udviklingen af "Rolighedsvej Bycampus - fra lukket forskningsmiljø til åben bycampus". I programmet til parallelopdraget var indarbejdet ideer og ønsker til området fra afholdt borgermøde og fra en række møder med udvalgte interessenter, der blev afholdt i efteråret 2017. De tre tegnestuer var Effekt/CFBO, Entasis og Cobe. Der blev ikke udpeget en egentlig vinder, men der er taget afsæt i de ideer, der fremkommet, hvilket et parallelopdrag muliggør. Det foreliggende lokalplanforslag er en viderebearbejdning af parallelopdraget, ud fra dommerkomitéens bemærkninger, særligt med udgangspunkt i forslaget fra Team Effekt/CFBO.

### *Projektområdet*

Området ligger i kommunens nordøstlige del ud til Åboulevard og mellem Bülowvej, Rolighedsvej, Den Grønne Sti samt området med badmintonhal vest for Den Grønne Sti. En kobling til arealer og funktioner vest for lokalplanområdet er oplagt, så strukturen bindes sammen til KU's arealer og en evt. kommende udbygning af deres område.

### *Hovedgreb og arkitektur*

Det primære hovedgreb er et grønt parkrum placeret på begge sider af Den Grønne Sti centralt i området, i direkte forbindelse med en ny delvist nedgravet idrætshal. Længs Åboulevard, Bülowvej og Rolighedsvej vil en grøn beplantet campuskant skabe en visuel sammenhæng, så bebyggelsen fremstår som beliggende inde i et grønt campusområde. To øst-vestgående stræder opdeler området i tre "bånd". Mod nord planlægges små boliger til studerende og young professionals (unge nyuddannede, forskere og iværksættere). I det midterste bånd ligger park, idrætshal og bevaringsværdig bygning, der indrettes til familieboliger. I båndet mod syd er der en ny lokalitet til Prins Henriks Skole.

Bygninger og anlæg skaber tilsammen et campusområde, der vil opleves grønt og inviterende og med en varieret bebyggelse, der indrammer den aktive park. Bygningerne er højest mod Åboulevard (op til 8 etager) og trapper ned mod parken og Rolighedsvej. De to bevaringsværdige bygninger (Rolighedsvej 39 og Bülowvej 27) er fint indpasset i planen. Mod Åboulevard skærmer den nye bebyggelse området mod trafikstøj på opholdsarealer. Øvrig ny bebyggelse underbygger princippet om campusplanens åbne og varierede karakter, med solitære og sammenstillede bygninger med forskellige bygningstyper, variationer og højder. I bebyggelsen mod nord er boligbebyggelsen bundet sammen af et hævet

gårdmiljø, oven på en delvist nedgravet parkeringskælder, og mod syd er skolebebyggelsen bundet sammen af et fælles stueplan. Området disponeres på de gåendes og cyklendes præmisser, uden mulighed for gennemkørsel med bil.

#### *Bearbejdning af projektet siden startredegørelsen*

I startredegørelsen blev det fastsat, at der skulle arbejdes videre med det arkitektoniske udtryk i alle bebyggelserne, så typologierne understreges med stoflighed, detaljering, variation, markering af stueetagen, taget, hjørner osv. Der skulle fokus på en karakterfuld helhed og en differentiering i de enkelte bebyggelser og facader, særligt mod den visuelt eksponerede Åboulevard med den store skala, samt på at teknik skal integreres i arkitekturen. Bebyggelse over 6 etager forudsætter, at der foreligger et arkitektonisk velbegrundet projekt i sammenhæng med omgivelserne.

Projekterne er nu bearbejdet i forhold til ovenstående og By-, Kultur- og Miljøområdet kan anbefale projekterne inklusiv bebyggelsen i op til 8 etager mod Åboulevard. Al ny bebyggelse indgår i en 'campustypologi' med en karakterfuld helhed og skal fremstå i en høj bygningsmæssig kvalitet i et arkitektonisk formsprog, der har en række fællestræk og hvor hver bebyggelse samtidigt har sit eget differensierede udtryk. Et fællestræk skal være facader med reliefvirkning i en lodret 'ribbet struktur' med 'sværd' eller lameller, der i de enkelte bygninger eller i stueetagerne facader er et fremtrædende formsprog, der giver stoflighed, rytme, dybdevirkning og detaljering. Mod lokalplanområdets fire 'hjørner' skal bebyggelserne have afrundede, bløde former, der spiller sammen med de omkringliggende bebyggelsers hjørneafskæring og lokalplanområdets organiske landskabsprojekt. Der er arbejdet med parkens karakter og indretning og det forudsættes, at parken bliver kommunalt ejet og i samarbejde med Forsyningen skal den indrettes som 'klimapark' så den kan optage regnvand fra skybrud. Klimatilpasningsanlægget under parken og etableringen heraf indarbejdes i kommunens samlede klimatilpasningsplan.

I forhold til ensidige nordvendte boliger mod den stærkt trafikerede Åboulevard er der indarbejdet supplerende sydvendte fælleskøkkener med altaner mod de støjbeskyttede gårdum. Der er udviklet en løsning med en indbygget bæk i karnapper i de boliger, der vender ud mod Åboulevard, der fungerer som lydsluse ved at lede luft ind igennem støjabsorberende materiale for at sikre overholdelse af støjkravene ved 'svagt åbne vinduer'. Særligt mod det nordlige stræde er der placeret udadvendte og bylivsunderstøttende funktioner.

#### *Lokalplanens formål:*

Lokalplanens formål er, at det skal være et område med forskellige funktioner, der giver et varieret og levende miljø i bevaret og ny bebyggelse. Bebyggelsesstrukturen skal have 'campuskarakter' og placeres omkring en park og være omkranset af en grøn ubebygget og beplantet kant mod de omgivende veje. Lokalplanen skal medvirke til at skabe et område med høj bygningsmæssig kvalitet i et arkitektonisk formsprog, der kan indgå i samspil med omgivelserne og sikre gode sammenhænge til naboer. Der skal skabes hensigtsmæssig trafikbetjening og parkering, og en park med høj kvalitet, attraktive opholdsarealer for beboere og brugere og en grøn karakter. Løsninger, der hindrer oversvømmelser skal integreres.

#### *Trafik og parkering*

##### Bilparkering

Der stilles ifølge kommuneplanens parkeringsnorm krav om, at 100% af parkeringen skal etableres under terræn ved bebyggelsesprocenter over 150. Selvom områdets samlede bebyggelsesprocent ikke overstiger 150% er det ud fra den valgte struktur i denne lokalplan fastsat at al parkering skal ske under terræn, på nær få pladser til handicapbusser/servicebiler. Parkeringspladserne til området etableres i én delvist nedgravet parkeringskælder mod nord. Vejadgang til parkeringskælderen sker alene fra Bülowvej. I lokalplanforslaget er det fastsat at familieboligerne skal have 1 parkeringsplads pr. familiebolig og ud fra konkrete vurderinger er det fastsat, at der skal være minimum 1 parkeringsplads pr. 350 m<sup>2</sup> etageareal til kollegieboliger, 1 parkeringsplads pr. 200 m<sup>2</sup> etageareal for særlige boformer, idet det forventes at de unge nyuddannede forskere og iværksættere i de små boliger vil have et lavt bilejerskab og 32 parkeringspladser til skolen svarende til 1 parkeringsplads pr. 350 m<sup>2</sup>, i forhold til skolens antal elever og ansatte og skolens trafikale placering. Ud fra den stationsnære placering og øvrige gode trafikale placering ved Den Grønne Sti og mange busruter er det i denne lokalplan konkret vurderet, at der skal være 1 parkeringsplads pr. 200 m<sup>2</sup> etageareal idrætshal og 1 parkeringsplads pr. 100 m<sup>2</sup> etageareal til erhvervsformål. Herudover skal der etableres 2 parkeringspladser, for de parkeringspladser, da der bliver nedlagt få pladser i forbindelse med etablering af svingbane mv. Ud fra forskellige behov på forskellige tidspunkter over døgnet for lokalplanområdets forskellige funktioner, er det vurderet, at der bliver et vist sammenfald af beboere/brugere af boliger, erhverv, skole og hal, og at der derfor ud fra et samtidighedsprincip kan reduceres i parkeringskravet ud fra princip om dobbeltudnyttelse med en maksimal faktor på 0,80. Det forventes herudfra at det samlede antal bilparkeringspladser bliver ca. 130.

##### Trafik

Der etableres en servicevej, der kun benyttes til renovationskøretøjer, servicevogne o.lign. Der vil ved Den Grønne Sti blive etableret tilslutnings- og krydsningsmuligheder, så der sikres god adgang til parken og den nye bebyggelse. Cykelparkering skal etableres i større og mindre zoner på terræn og for den nye boligbebyggelse kan ca. 2/3 af cykelparkeringspladserne placeres i konstruktion (i parkeringskælder). Med lokalplanforslaget følger udbygningsaftaler, hvor grundejer forpligter sig til at gennemføre en svingbane ind til området på Bülowvej og ud/indkørsel, en afsætningsperron med korttidsparkering ved Rolighedsvej.

### Cykelparkering

I lokalplanforslaget er det fastsat, at familieboligerne og kollegieboligerne og de særlige boformer med små boliger skal have 2 cykelparkeringspladser pr. bolig og 1 cykelparkeringsplads pr. 25 m<sup>2</sup> etageareal til undervisnings- og institutionsformål og erhvervsformål. Ud fra en konkret vurdering af de forskellige behov på forskellige tidspunkter for lokalplanområdets funktioner, kan der indenfor det fastsatte delområde reduceres i cykelparkeringskravet. Det er vurderet, at der bliver et vist sammenfald af beboere/brugere af boliger, erhverv, skole og hal og at der ud fra et samtidighedsprincip kan reduceres, så der samlet kan anlægges 80 % af de fastsatte cykelparkeringspladser. Det forventes, at det samlede antal cykelparkeringspladser bliver ca. 1.900.

### Forsyningsledninger

Der gøres opmærksom på, at der i det nordøstlige hjørne af lokalplanområdet er kloakledninger, der hovedsageligt knytter sig til et bygværk/brønd, hvor der afvandes ca. 1/3 af Frederiksberg Kommune. I samme bygværk er et overløb til en overløbsledning (hjælpeledning), der særligt er i brug ved større regnhændelser. Frederiksberg Forsyning og bygherre er i gang med afklaring af om byggeriet og dermed parkeringskælderens i dette område kan bygges hen over ledningerne eller om ledningerne skal flyttes.

### Ubebyggede arealer og opholdsarealer

Parken indrettes i sammenhæng med Den Grønne Sti. Med udgangspunkt i eksisterende træer skabes en grøn 'campuskant' langs de tre veje. Mod Rolighedsvej etableres forareal og skolegård med store og markante træer, som synliggør mødet mellem byen og skolen og danner en situation i slægtskab med forarealet ved KUs bygning på Rolighedsvej 23. Der gives dog mulighed for sikkerheds- og støjhegn i en delvis transparent ribbet struktur omkring skolegården. Stræderne og belægningerne i den 'grønne campuskant' skal primært fremstå i lyse betonbelægninger med forskellig overfladebehandling.

Boligerne mod nord vil få fælles private udeopholdsrum oppe på etagerne i form af store altaner og tagterasser, fælles semiprivate opholdsarealer i de havede gårdrum, og en stor del af parken vil indgå og blive indrettet som en offentlig tilgængelig del af bebyggelsens opholdsarealer. Opholdsarealer til familieboligerne etableres i haverum og på altaner. Hallens opholdsarealer vil ligge på forarealet og på del af taget. Skolens opholdsarealer vil primært ligge på taget af den fælles stueetage og på tagterasser. Herudover vil en del af forarealet mod Rolighedsvej, der er skærmet mod støj, indgå som opholdsareal til skolen. Af sikkerhedsmæssige årsager vil skolens opholdsarealer ikke blive offentligt tilgængelige.

Lokalplanen stiller jf. kommuneplanens opholdsnormer i forhold til bruttoetagemeter krav om minimum 30 % opholdsarealer ved de små boliger mod nord (kollegieboliger/særlige boformer), 50 % ved familieboliger og 10 % ved idrætshal og erhverv. Institutioner til børn og unge skal jf. opholdsnormen have 50 % opholdsarealer i forhold til bruttoetagemeter, men krav til opholdsarealer ved en række funktioner, herunder skoler, kan fastsættes på baggrund af en konkret vurdering. Det er efter konkret vurdering fastsat at skolens opholdsarealer skal udgøre mindst 30 %, blandt andet fordi de suppleres af udearealer, der ikke er støjdæmpet og på grund af de gode sammenhængende opholdsarealer i skolegård og på tagflader, samt nærheden til lokalplanområdets park. Ved den forventede fordeling af funktioner i forhold til lokalplanens byggerummelighed vil det svare til ialt 11.804 m<sup>2</sup> opholdsareal.

To af de markerede træer, der i konkurrenceprogrammet var ønsket bevaret, indgår ikke i strukturen for lokalplanområdet. Dette for, at der kan skabes plads til servicevej og parkeringskælder. Herudover tillades et stort træ i byggefelt til skole fældet. Der er i lokalplanen stillet krav om, at der skal plantes erstatningstræer. Der udpeges ud over de i konkurrenceprogrammet markerede træer, yderligere 3 bevaringsværdige træer, der kan indgå i den valgte struktur samt bevaringsværdige beplantningsstrukturer langs den Grønne Sti og langs Åboulevard. Træer af invasive arter (robinia og skyrækker) udpeges ikke som bevaringsværdige.

### Kommuneplan 2017

Området er omfattet af Kommuneplan 2017's rammeområder 6.O.19 med max. bebyggelsesprocent 160% - max. 6-8 etager og rammeområde 6.O.18 med max. bebyggelsesprocent 110% - max. 6-8 etager - begge udlagt til offentlige formål i form af undervisnings- og forskningsinstitutioner med tilknyttede faciliteter - herunder servicefunktioner for studerende (idræts- og fritidsaktiviteter, kulturelle aktiviteter, caféer og andre sociale samlingssteder), boliger i form af kollegier - også for udenlandske studerende - samt gæsteboliger til gæstelærere og udvekslingsstuderende, erhvervskuvøser samt mulighed for etablering af forskerbyer og innovationsmiljøer.

Begge områder er udlagt til byudviklingsområde, og er stationsnære kerneområder. Bebyggelse over 6 etager forudsætter, at der foreligger et arkitektonisk velbegrundet projekt i sammenhæng med omgivelserne. Den Grønne Sti ligger i rammeområde 6.R.1 til rekreative formål (kun bebyggelse til områdets funktion: cykel- og gangsti). Den samlede rummelighed for projektområdet er, ud fra de nuværende matrikler og gældende kommuneplanrammer ca. 38.050 m<sup>2</sup>.

En forudsætning for lokalplanen er, at der udarbejdes et kommuneplantillæg nr. 10. Dette kommuneplantillæg omfatter Kommuneplan 2017's rammeområde 6.O.19 og del af rammeområde 6.O.18 og del af rammeområde 6.R.1.

Kommuneplantillægget erstatter rammeområde 6.O.19 med et nyt rammeområde 6.C.4, der får ny afgrænsning i forhold til rammeområde 6.O.19 og 6.R.1. Det nye rammeområde er sammensat af arealer fra rammeområder med en maksimal bebyggelsesprocent på henholdsvis 0, 110 og 160. I det nye rammeområde 6.C.4 åbnes mulighed for en bebyggelsesprocent på maksimalt 150 for området under ét. Rammeområde 6.O.19 er i dag udlagt til formål rettet mod den tidligere anvendelse (Københavns Universitet) og det nye rammeområde 6.C.4 er rettet mod blandede byfunktioner (små boliger, familieboliger, idrætshal og park, samt skole og en række bylivsunderstøttende funktioner).

Hele kommuneplantillæggets område udgør 27.678 m<sup>2</sup> eksklusiv vejarealer. Den samlede bebyggelsesprocent for hele rammeområdet øges for at muliggøre realisering af Rolighedsvej Bycampus. Ny rummelighed for området jf. dette kommuneplantillæg med en maksimal bebyggelsesprocent under ét på 150 udgør samlet 41.517 etagemeter. Lokalplanforslag 223 for Rolighedsvej Bycampus, giver mulighed for en samlet bebyggelse på 40.750 etagemeter. Det er fastsat, at der skal sikres areal til den Grønne Sti og en park i tilknytning til stien, hvilket er indarbejdet i lokalplanforslaget.

### *Politisk behandling*

Lokalplanen er principiel, da der er udarbejdet kommuneplantillæg. Behandlingen af sagen vil således ske i både By- og Miljøudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

### *Bæredygtighed og miljø*

Kompakte bygninger minimerer materiale- og ressourceforbruget. Byggeriets overflader vil fremstå i naturlige og/eller genanvendelige materialer. Det nye skolebyggeri opføres i resourcebesparende og naturlige materialer, baseret på en vurdering om totaløkonomi og livscyklus. NREP ønsker at opnå DGNB Guld-certificering i den nye boligbebyggelse. Qua områdets beliggenhed inden for det stationsnære kerneområde, er der god adgang til offentlig transport og området er koblet direkte til Den Grønne Sti, så færdsel med både bus og cykel er gjort lettilgængeligt. De grønne arealer tilbageholder og forsinker regnvandet i skybrudssituationer. De store bevaringsværdige og nye træer reducerer CO<sub>2</sub>-afledningen og varmeeffekter.

Forvaltningen har screenet de miljømæssige konsekvenser og vurderet, at der skal udarbejdes en miljørapport i henhold til lov om miljøvurdering og planer og programmer. Miljørapportens ikke-tekniske resume indgår i lokalplanens redegørelse. Det er vurderet, at projekterne ikke er på et stade så det kan vurderes om projekter indenfor området skal VVM-screenes. Bygherrerne skal derfor forud for realisering af de forskellige bebyggelser og anlæg screene i forhold til VVM-reglerne.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at lokalplanen med tilhørende kommuneplantillæg, kan danne rammen for at omdanne området fra et lukket forskningsmiljø til et grønt og levende bycampus, med ungdoms-, Young Professionals- og familieboliger, café, mindre erhverv og butikker, ny idrætshal, ny Prins Henriks Skole samlet om en centralt placeret park. Med disponeringen af området er der lagt stor vægt på, at det skal blive et godt sted at bo, studere, dyrke idræt og bevægelse samt at opholde sig. Ligeledes skal det blive et område, som naturligt inviterer både lokalsamfundet og byen indenfor og skaber nye muligheder for ophold og aktivitet langs Den Grønne Sti. Forvaltningen vurderer, at der er ramt en god skala og tæthed i det foreliggende lokalplanforslag, så det indpasses i byområdet, sikrer plads til de nye bebyggelser og funktioner, samtidigt med at der skabes gode, store som små, grønne- og urbane byrum.

## **Økonomi**

Det forudsættes, at stræderne, parken og idrætshallen bliver kommunalt ejede, samt at der skal indgås en driftsaftale med Københavns Kommune om mindre areal ud mod Åboulevard, samt at kommunen overtager anlæg jf. udbygningsaftaler. Der vil således blive afledt drift for svingbane på Bülowvej, afsætningsperron på Rolighedsvej, veje/stræderne, parken og arealet ud mod Åboulevard. Vedrørende idrætshallen henvises til sag herom behandlet på udvalgets møde 12. august 2019.

Der skal afsættes driftsmidler til de arealer, der skal driftes og vedligeholdes af kommunen. Beløbet til renhold af vej/strædearealer, herunder skilte, afmærkning og tømning af affaldskurve vil årligt beløbe sig til ca. 175.000 kr. incl. vinterbekæmpelse. Drift af parkarealerne vil årligt beløbe sig til ca. 225.000 kr. Der skal derfor i alt afsættes 400.000 kr. til årlig drift af arealerne. Driftsmidlerne til stræder m.v. skal anvendes forventeligt fra år 2023 og fra 2025 for park. Driftsudgifter vil efter lokalplanens endelige vedtagelse, søges indarbejdet i budget 2021.

Drift af svingbane og afsætningsperron samt drift af areal ud mod Åboulevard kan afholdes indenfor ovennævnte beløb.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget, M, K

## **Historik**

### **By- og Miljøudvalget 2018-21, 23. september 2019, pkt. 317:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet udvalget ønsker lokalplanforslaget viderebearbejdet med mere detaljerede bestemmelser til sikring af den arkitektoniske kvalitet, især vedr. facadeudtryk, materialer, detaljering og proportionering. Desuden anmodede udvalget om en redegørelse for opholdsarealerne.

### **Indstilling 23. september 2019, pkt. 317:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

## **Bilag**

Lokalplan 223 low

KP\_tillæg 10 til KP2017 Rolighedsvej Bycampus

Rolighedsvej - genanvendelse af materialer\_ver2\_2019-09-13

Miljørapport lokalplan Rolighedsvej Bycampus

Udkast til udbygningsaftale Rolighedsvej inkl. bilag A-C 19.09.2019

Udkast til udbygningsaftale Bülowvej inkl. bilag A-C 19.09.2019

# Punkt 353: Endelig vedtagelse af Spildevandsplan 2019-2031

06.00.05-G01-2-16

## Resume

Kommunalbestyrelsen har den 18. marts 2019 godkendt Forslag til Spildevandsplan 2019-2031 og vedtaget at sende forslaget med de vedtagne rettelser samt tilhørende miljøvurdering i 8 ugers høring. Til udmøntningen af planen følger en merudgift i perioden 2020-2022 på årligt 0,93 mio. kr., som kommunalbestyrelsen har vedtaget i budgetforliget 2020. Der er modtaget tre høringssvar, som har givet anledning til at revidere bilag C. By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om Spildevandsplan 2019-2031 med de foreslåede ændringer til bilag C og miljøvurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, skal endelig vedtages.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at Spildevandsplan 2019-2031 med de foreslåede ændringer til bilag C og miljøvurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, endelig vedtages,
2. at den i forhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer udarbejdede § 13 redegørelse, tages til efterretning.

## Indstilling

By- Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at Spildevandsplan 2019-2031 med de foreslåede ændringer til bilag C og miljøvurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, endelig vedtages,
2. at den i forhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer udarbejdede § 13 redegørelse, tages til efterretning.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har den 18. marts 2019 godkendt Forslag til Spildevandsplan 2019 - 2031 og vedtaget at sende forslaget samt tilhørende Miljøvurdering i 8 ugers høring med de vedtagne rettelser. Til udmøntningen af planen følger en merudgift på årligt 0,93 mio. kr. i perioden fra 2020 til 2022. Selve forslaget har været i offentlig høring på kommunens høringsportal: 'Bliv Hørt' i perioden fra den 12. april 2019 til og med den 14. juni 2019 og været udsendt direkte til interessenter.

Der er i offentlighedsfasen modtaget tre høringssvar fra henholdsvis Københavns Kommune, Ejerforeningen Vodroffsvej 2A & 2B samt en borger beboende på Rådmand Steins Alle. Alle tre høringssvar er generelt positivt indstillede over for Forslag til Spildevandsplan 2019 - 2031. Den nærmere behandling af høringssvarene fremgår af høringsnotatet, der er bilag til indstillingen.

Københavns Kommune anfører, at Spildevandsplan 2019 - 2031 afspejler den løbende dialog, der er kommunerne imellem og tager højde for den gensidige afhængighed på tværs af kommunerne. Københavns Kommune bifalder særligt indsatsområdet om at styrke det tværkommunale samarbejde om spildevandsplanlægningen i hovedstaden. Dertil følger en række mindre rent tekniske kommentarer og præciseringer til planen og miljøvurderingen. En oversigt over de tekniske kommentarer, der medtages i spildevandsplanen og miljøvurderingen, fremgår af Høringsnotatet. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i selve planen.

Ejerforeningen Vodroffsvej 2A & 2B stiller sig imødekommende overfor at indgå en frivillig aftale om anvendelsen af dele af Ejerforeningens areal jf. bilag D (matrikler omfattet af mulig ekspropriation) for den kommende Kalvebod Brygge Skybrudstunnel. Foreningen er bekymret for gener under anlægsarbejdet, og at deres bygning tager skade under og efter anlægsarbejdet. Ejendommens bemærkninger vil blive medtaget i forbindelse med den VVM-redegørelse, der pt. er i høring. Det er desuden, som ønsket af Ejerforeningen, aftalt med Bygherrerne HOFOR/Frederiksberg Forsyning, at de tager direkte kontakt til Ejerforeningen for en nærmere drøftelse af anlægsfasen med henblik på at minimere generne mest muligt. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af Spildevandsplan 2019 - 2031.

En borger på Rådmands Steins Alle har bemærkninger til planens Bilag C, hvor "spildevandstekniske anlæg" optages i spildevandsplanen og efterspørger blandt andet en øget detaljering af de nævnte projekter herunder særligt beskrivelse af det spildevandstekniske projekt øst for Frederiksberg Idrætsanlæg ved Troels-Lunds Vej.

Høringssvaret fører til opdatering af planens bilag C (optag af nye anlæg (bilag vedlagt)) på følgende to områder: *For det første* vil det blive præciseret, hvornår nye anlægsprojekter giver anledning til at udarbejde et tillæg til spildevandsplanen. Det drejer sig særligt om projekter, hvor det besluttet at meddele påbud til ejendomme om afkobling af regnvand eller foretage ekspropriation af areal for, at projekterne kan realiseres. Her vil der altid skulle udarbejdes et spildevandsplantillæg, så de berørte borgere kan høres forud for en beslutning. *For det andet* bliver bilag C opdateret med spildevandsprojektet øst for Frederiksberg Idrætsanlæg, samt øvrige nye projekter forvaltningen er blevet opmærksomme på i høringsperioden omhandlende skybrudsprojekter og spildevandstekniske anlæg henholdsvis ved Rolighedsvej

Bycampus, Grøndalen etape 2, oplandet nord for Solbjerg Parkkirkegård og Kronprinsensvej samt Kongens Tværvej. Et revideret bilag C fremgår af bilagene til indstillingen.

#### *Lov om miljøvurdering af planer og programmer*

I henhold til "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter af 25. oktober 2018 § 13" skal kommunen som myndighed, i forbindelse med den endelige vedtagelse af planen, udarbejde en redegørelse indeholdende:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Redegørelsen er anført i separat bilag. Det anføres blandt andet, at planens overvågning sker i forbindelse med den årlige udarbejdelse af en status- og fremdriftsrapport for klima- og spildevandsområdet, som forelægges By- og Miljøudvalget og Bestyrelsen for Frederiksberg Kloak A/S på årlige fællesmøder.

#### *Københavns Kommunes Spildevandsplan 2018*

Spildevandsplan 2019 - 2031 er tæt koblet til Københavns Kommunes Spildevandsplan 2018, der er blevet vedtaget af Borgerrepræsentationen den 6. juni 2019.

#### *By-, Kultur-, og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at "Spildevandsplan 2019 - 2031" opfylder kravene til den lovpligtige spildevandsplan, som kommunen i henhold til miljøbeskyttelsesloven § 32 skal udarbejde. Planen vil i de kommende år være med til at sikre synergien mellem skybrudssystemet og spildevandssystemet, således at en omkostningsfuld udbygning af det eksisterende fælleskloaksystem undgås. Planen er i god overensstemmelse med de mål og intentioner, som øvrige aktører - særligt Københavns Kommune og BIOFOS - har i oplandet. Planen understøtter kommunens mål og strategier som anført i Frederiksbergstrategien - særligt temaet 'Klimabyen for fremtiden', og er med til fastlægge rammerne for Frederiksberg Kloak A/S for deres udførelse af forsyningsvirksomhed i henhold til Vandsektorloven.

## **Økonomi**

Der er i budgetforliget 2020 afsat 2,8 mio. kr. i årene 2020 - 2022 til gennemførelse af planens indsatser jf. nedenstående: De konkrete indsatser i Forslag til Spildevandsplan 2019 - 2031 omfatter ikke yderligere anlægsprojekter, men er forslag til undersøgelser og udredninger, der senere kan føre til beslutninger om mere omkostningsfulde anlægsprojekter. Spildevandsområdet er helt overvejende takstfinansieret og omfatter såvel udgifter til skybrudsikring som traditionel spildevandshåndtering. Udgifterne i planforslaget til undersøgelserne m.v. er i videst muligt omfang henlagt til Frederiksberg Kloak A/S og dermed takstfinansieret, men en række af indsatserne vil kræve kommunal deltagelse og medfinansiering, da de har myndighed og borgerrettet karakter. For hvert enkelt indsats er opgavefordelingen og udgiftsfordelingen mellem kommunen og Frederiksberg Kloak A/S nøje udspecificeret - jf. indsatsskemaerne under de seks temaer i planforslaget:

| Mio. kr. | FK | FKK |
|----------|----|-----|
|----------|----|-----|

#### *Tema: Frakobling af regnvand fra kloakken*

|                               |      |      |
|-------------------------------|------|------|
| Udarbejdelse af regnvandsplan | 0,50 | 1,00 |
|-------------------------------|------|------|

|                                                                           |      |      |
|---------------------------------------------------------------------------|------|------|
| Undersøgelse af mulighederne for at reducere mængden af uvedkommende vand | 0,30 | 1,00 |
|---------------------------------------------------------------------------|------|------|

|                                        |      |  |
|----------------------------------------|------|--|
| Gennemførelse af borgerrettet kampagne | 0,20 |  |
|----------------------------------------|------|--|

#### *Tema: Fastlæggelse af serviceniveau under regn*

|                                                   |      |      |
|---------------------------------------------------|------|------|
| Afklaring af behov for justering af serviceniveau | 0,30 | 0,50 |
|---------------------------------------------------|------|------|

|                                       |  |      |
|---------------------------------------|--|------|
| Sikring af bedst mulige serviceniveau |  | 1,00 |
|---------------------------------------|--|------|

#### *Tema: Vandkvalitet og rensning af spildevand*

|                                                          |      |  |
|----------------------------------------------------------|------|--|
| Gennemgang af kommunalt ejede vejbrønde og stikledninger | 0,50 |  |
|----------------------------------------------------------|------|--|

|                                                                                                 |  |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------|
| Afklaring af behov for begrænsning af særligt kystnære overløb i samarbejde med København m.fl. |  | 0,20 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------|

#### *Tema: Klimatilpasset byudvikling*

|                                                         |      |      |
|---------------------------------------------------------|------|------|
| Særligt tilpassede innovative klimatilpasningsløsninger | 0,25 | 0,25 |
|---------------------------------------------------------|------|------|

|                                                                   |      |
|-------------------------------------------------------------------|------|
| Indarbejdelse af regnvandshåndtering af hydrauliske helhedsplaner | 1,00 |
|-------------------------------------------------------------------|------|

*Tema: Et klimavenligt og bæredygtigt skybruds- og kloaksystem*

|                                                       |      |
|-------------------------------------------------------|------|
| Bæredygtig vedligeholde og udbedring af kloaksystemet | 0,50 |
|-------------------------------------------------------|------|

*Tema: Organisering og styring*

|                                     |      |      |
|-------------------------------------|------|------|
| Udvikling af spildevandsplanlægning | 0,25 | 0,25 |
|-------------------------------------|------|------|

|                                                                 |      |      |
|-----------------------------------------------------------------|------|------|
| Cost-/benefit analyse og evaluering af skybruds- og klimaplaner | 0,50 | 0,50 |
|-----------------------------------------------------------------|------|------|

|                                          |      |
|------------------------------------------|------|
| Sikring af takst-tillæg i FKKs budgetter | 0,10 |
|------------------------------------------|------|

|                   |      |      |
|-------------------|------|------|
| I alt 2020 - 2022 | 2,80 | 6,30 |
|-------------------|------|------|

|                       |      |       |
|-----------------------|------|-------|
| Gennemsnitligt årligt | 0,93 | 2,10* |
|-----------------------|------|-------|

*Frederiksberg Kommune (skattefinansieret)*

Planens skattefinansierede ekstraudgifter til undersøgelser og aktiviteter andrager ca. 2,8 mio. kr. i planperioden eller i gennemsnit 0,93 mio. kr. pr. år.

*Frederiksberg Kloak A/S (takstfinansieret)*

Planens forslag til indsatser anslås at medføre et ekstra udgiftsbehov for Frederiksberg Kloak A/S på 6,3 mio. kr.

Udgifterne er medregnet i nedenstående takstprognose:

Der er foretaget et estimat for takstudviklingen for planperioden, og den forventes at betyde, at vandafledningsafgiften stiger med en faktor fire frem mod 2030. Dette betyder, at den forventede udgift for en familie i 2030, der bor i lejlighed på Frederiksberg med et vandforbrug på 80 m<sup>3</sup> årligt vil være ca. 4.250 kr. inkl. moms (mod 1.099 kr. i dag). For en familie i egen (villa)bolig med et vandforbrug på ca. 170 m<sup>3</sup> pr. år, vil udgiften være ca. 9.000 kr. pr. år (mod 2.355 kr. i dag). Stigningen er helt overvejende relateret til kommunalbestyrelsens tidligere beslutning i 2015/2016 om at etablere et skybrudssystem på Frederiksberg til i alt ca. 2,2 mia. kr.

## Borgmesterpåtegning

Ingen.

## Behandling

By- og Miljøudvalget, m, k  
CS/NKJ

## Bilag

180319\_KB\_referat

Forslag 2019 plan

180319\_Miljøvurdering

Redegørelse § 13 lov om miljøvurdering

311019\_Tilrettet bilag C

241019\_Høringsnotat

Høringssvar fra borger

Høringssvar fra Københavns Kommune

Høringssvar fra Ejersforeningen Vodroffsvej

# Punkt 354: Disponering af pulje til fortovsrenovering 2020

05.01.00-A00-2-19

## Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har på baggrund af en årlig gennemgang af kommunens fortove foretaget en vurdering af, hvilke fortovsstrækninger der trænger til renovering. I sagen foreslås disponeringen af midlerne til fortovsrenovering. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at puljemidlerne i 2020 på i alt 2 mio. kr. og 8 mio. kr. på driften til fortovsrenovering disponeres som foreslået og finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb.

## Indstilling

By-, Kultur-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at puljemidlerne i 2020 på i alt 2 mio. kr. og 8 mio. kr. på driften til fortovsrenovering disponeres som foreslået og finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb.

## Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune er ifølge lov om offentlige veje forpligtet til holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver. By-, Kultur- og Miljøområdet har derfor på baggrund af en årlig gennemgang af kommunens fortove foretaget en vurdering af, hvilke fortovsstrækninger der trænger til renovering.

Fortovsrenovering gennemføres, når et fortov er slidt. Det viser sig ved, at fliserne begynder at nedbryde og knækker, der dannes lugter og opspring med risiko for falduheld og erstatningsansvar. Ved fortovsrenoveringer sikres det, at det udbedres. Graverarbejder på fortove, parkering på fortove og kørsel med tunge køretøjer, lifte, stilladelser m.v. er også med til at nedbryde fortovene og dermed nødvendiggøre en fortovsrenovering. Ved renoveringen bibeholdes fortovskapitalen i en god stand, og sikkerheden og tilgængeligheden på fortove opretholdes.

Samtidig sikres fortovene ved renoveringen i forhold til fremtidige klimaudfordringer ved blandt andet en forhøjning af lysningen (kantsten mod vejen hæves) på fortovet de steder, hvor det er nødvendigt, således at vand i langt højere grad bibeholdes på vejbanen. I øvrigt samtænkes fortovsrenoveringerne med kommunes klimaplaner.

Der kan også være behov for fortovsrenovering, når der skal nyt slidlag på kørebanen. Tidligere er der visse steder lagt slidlag oven på eksisterende slidlag, hvilket selvsagt reducerer lysningen på fortovene. Andre steder er lysningen kørt ned af tunge køretøjer. Det betyder, at fortovslysningen bliver for lav til at lægge nyt slidlag. I begge tilfælde vil en fortovsrenovering være nødvendig for at sikre en fornuftig lysning - også i klimasammenhæng.

Det er således nødvendigt med en vedvarende vedligeholdelse og renovering af fortove, pladser m.v. I budgettet for 2020 er der derfor afsat en pulje på 2,0 mio kr. til fortovsrenovering. Hertil kommer, at der er afsat driftsmidler på ca. 8,0 mio kr.

Ved renovering af fortove udføres arbejdet i overensstemmelse med Designmanualen, ligesom principperne i Frederiksberg Kommunes Tilgængelighedsplan anvendes således, at tilgængelighed for specielt ældre og handicappede fremmes.

Forvaltningen foreslår følgende fortove renoveret i 2020:

- General Bahnsons Vej (fra nr. 1 - 8 og fra 1 -5)
- Nylandsvej (ml. de to rundkørsler, begge sider)
- Finsensvej (fra Philip Schous Vej til Dalgas Boulevard, sydside)
- H.C. Ørsteds Vej (ml. Rosenørns Allé og Åboulevard, vestside)
- Camilla Nielsens Vej (fra Rådmand Steins Allé til Roskildevej (lige side))
- Rolighedsvej (ml. Den Grønne Sti og Falkoner Allé, nordside)
- Rolighedsvej (ml. Falkoner Allé til Bülowvej, sydside)
- Smallegade (Allégade til Søndre Fasanvej, sydside)
- Pile Allé (ml. Frederiksberg Allé og Roskildevej, begge sider)
- Kirstinedalsvej (fra kommunegrænsen til Bag Søndermarken)
- Steen Blichers Vej (ml. Smallegade og nr. 18)
- Jasminvej (ml. Magnoliavej og nr. 5)

- Godthåbsvej (fra Tesdorpsvej til Mathilde Fibigers Vej, sydsiden)

Der er vedlagt en tilstandsbeskrivelse, der nærmere beskriver tilstanden og renoveringsarbejderne på ovenstående fortovsstrækninger.

Renovering af fortovet på Godthåbsvej i 2020 er en fortsættelse af renovering i 2016, 2017, 2018 og 2019. Renovering af fortovene på Godthåbsvej vil strække sig over yderligere et par år.

Der er endnu ikke fastsat endelige priser for fortovsrenoveringsforslaget. Hvis de indhentede priser ikke gør det muligt at udbedre samtlige af de nævnte strækninger, vil der blive overflyttet strækninger til renovering i 2021. Vejret kan medføre, at der er veje, som i løbet af det næste halve år trænger mere til istandsættelse end de foreslåede, hvorfor disse strækninger i givet fald vil prioriteres.

#### *Ekstra parkeringspladser*

Der er på samtlige fortovsstrækninger undersøgt, hvorvidt der er muligt at etablere ekstra parkeringspladser i overensstemmelse med budgetaftalens mål om, at der i 2020 skal etableres 100 nye parkeringspladser. Det er muligt at etablere ca. 15 nye pladser på Nylandsvej ved at optimere vejens forløb, som finansieres af disse midler. Der vil senere blive forelagt udvalget en særskilt sag omkring etablering af de 100 ekstra parkeringspladser.

#### *Koordinering og orientering*

Forvaltningen har naturligvis koordineret forslaget med ledningsejere, herunder Frederiksberg Forsyning. I forbindelse med planlægning af renoveringsarbejder for 2020 har forvaltningen også koordineret arbejderne i forholdt til kommunes klimatilpasningsplan, idet fortovsrenoveringen i givet fald vil blive indtænkt i disse løsninger.

Ved alle arbejder informeres borgere og forretningsdrivende, både ved opslag og sms, ligesom arbejderne koordineres i forhold til byens arrangementer. Arbejderne fremgår endvidere af kommunens hjemmeside.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at ovennævnte renoveringer er nødvendige for at sikre, at belægningen er sikker at færdes på, herunder således at fortovskapitalen opretholdes.

Fortovsrenoveringen er i god tråd med Frederiksbergstrategien om, at belægninger på veje, cykelstier og fortove skal være uden trafikfarlige huller og niveauspring. Forvaltningen vurderer, at den foreslåede prioritering lever op til målsætningen og afspejler de pt. mest påtrængende behov.

## **Økonomi**

Der er afsat puljemidler på 2 mio. kr. samt ca 8. mio. kr. på driften i 2020 til fortovsrenovering, som foreslås disponeret som beskrevet.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
SV/FAA

## **Bilag**

Tilstandsbeskrivelse fortov 2020.docx

Fortovsrenovering 2020

Bevillingsskema - Pulje til fortovsrenovering

# Punkt 355: Disponering af pulje til slidlag 2020

05.01.00-A00-1-19

## Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har foretaget en årlig gennemgang af kommunens veje med henblik på at vurdere, hvilke veje der skal istandsættes i 2020 og 2021. Udvalget skal tage stilling til den foreslåede disponering af midlerne.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at puljen på 8,5 mio. kr. til slidlagsrenovering disponeres i 2020 som foreslået, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
2. at forvaltningen bemyndiges til at forlænge kontrakten med yderligere 1 år med de i sagsfremstillingen foreslåede veje i 2021 på 9,3 mio. kr.,
3. at udlægning af slidlag på trafikveje i weekender godkendes.

Udvalget anmodede om en vurdering af behovet for midlertidige tiltag med henblik på at forbedre cykelstierne på den ydre del af Peter Bangs Vej.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at puljen på 8,5 mio. kr. til slidlagsrenovering disponeres i 2020 som foreslået, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
2. at forvaltningen bemyndiges til at forlænge kontrakten med yderligere 1 år med de i sagsfremstillingen foreslåede veje i 2021 på 9,3 mio. kr.,
3. at udlægning af slidlag på trafikveje i weekender godkendes.

## Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune er ifølge lov om offentlige veje forpligtet til holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver. By-, Kultur- og Miljøområdet har derfor på baggrund af Vejdirektoratets hovedeftersyn fra 2019 og fra forvaltningens egen årlige gennemgang af kommunens veje udarbejdet et prioriteret forslag til istandsættelsesprogram 2020 og 2021 for kommunes veje og cykelstier.

Slidlagsrenovering gennemføres, når asfalten er slidt. Det viser sig ved, at der i asfalten opstår stentab, krakelinger, revner som medfører slaghuller og sporkøring med risiko for falduheld og erstatningsansvar. Gravearbejde og kørsel med tunge køretøjer er også med til at nedslide asfalten og dermed nødvendiggøre en slidlagsrenovering. Ved slidlagsrenovering sikres det, at støjgenerne for de, der har boliger ud mod trafikveje, tilgodeses, idet der her udlægges støjsvagt asfalt. Udlægning af ny almindelig asfalt giver også en støjdæmpende effekt. For at opretholde vejenes standard er det nødvendigt med en vedvarende årlig vedligeholdelse og renovering af kommunes veje og cykelstier.

I 2020 foreslås følgende trafikveje istandsat:

- Nordre Fasanvej (mellem Peter Bangs vej og Finsensvej)
- Nylandsvej (mellem Rundkørslen og Femte Juni Plads)
- H.C. Ørsteds Vej (mellem Rosenørns Allé og kommunegrænsen)
- Søndre Fasanvej (mellem Smallegade og Frederiksvej)
- Frederiksberg Allé (mellem Allégade og kommunegrænsen)

For at begrænse generne for trafikanterne, buspassagererne, de forretningsdrivende og beboere mest muligt anbefaler forvaltningen, at der som hidtil primært udlægges slidlag på trafikveje i weekender. Ved arbejder i weekenden vil der blive arbejdet fredage og lørdage fra kl. 07.00-21.00 og søndage fra kl. 09.00-17.00.

I 2020 foreslås udlægning af ny asfalt på følgende lokalveje:

- Jasminvej (mellem Magnoliavej og kommunegrænsen)
- Ingemannsvej (mellem Steenwinkelsvej og Åboulevarden)
- Borgmester Fischers Vej (fra Roskildevej til kommunegrænsen)
- Svaneholmsvej (mellem Gammel Kongevej og Vodroffs Tværgade)
- Kammasvej (fra Pile Allé til Rahbeks Allé)

- Julius Valentiners Vej (mellem Peter Bangs Vej og Finsensvej)
- Yrsavej (mellem Rolfsvej og Helgesvej)
- Allégade (mellem nr. 13 og nr. 29)
- Kronprinsensvej (mellem Dalgas Boulevard og nr. 61)
- Steenwinkelsvej (mellem Bülowvej og H.C. Ørstedvej)
- Nitivej (mellem Nordre Fasanvej og Ane Katrines Vej)
- Adolph Steens Allé (mellem H.C. Ørstedvej og Worsaaesvej)
- Ane Katrines Vej (mellem Kronprinsesse Sofies Vej og Bourps Allé)
- Priorvej (mellem Nitivej og Borups Allé)
- Steenstrups Allé (mellem Forchammersvej og Rosenørns Allé)
- Pelargonievej (mellem nr. 22 og Aurikelvej)
- Steen Blichers Vej (mellem Smallegade og nr. 23)
- Sankt Nikolaj Vej (mellem Falkoner Allé og Hostrupsvej)

I 2020 foreslås det, at der udlægges nyt slidlag på følgende cykelstier:

- Finsensvej (fra Lauritz Sørensens Vej til Dirch Passers Allé)
- Peter Bangs Vej (fra Nordre Fasanvej til Lindevangs Allé, begge sider)
- Tesdorpfvej (mellem Femte Juni Plads og Godthåbsvej, begge sider)

Trafikken og vejret kan medføre, at der er veje, som i løbet af det næste halve år trænger mere til istandsættelse end de foreslåede. Herudover kan de tilbudte priser medføre en omprioritering. I givet fald vil forvaltningen sørge for en sådan omprioritering i lighed med tidligere år.

Det har vist sig, at der er stor synergi i at udbyde slidlagsarbejdet i to årige kontrakter, således opgaven udbydes for ét år med mulighed for forlængelse med ét år. Dette er endvidere i overensstemmelse med udbudsplanen. Det anbefales derfor igen for 2020/2021 at udbyde kontrakt for et år med mulighed for forlængelse. Det indsættes således i kontrakten, at denne kan forlænges med et år ved forvaltningens beslutning herom.

I forbindelse hermed foreslås udlægning af nyt asfalt i 2021 på følgende trafikveje:

- Roskildevej (ml. Søndre Fasanvej og Zoologisk Have)
- Pile Allé (ml. Roskildevej og kommunegrænsen)
- Falkoner Allé (ml. Smallegade og Nylandsvej)

I 2021 foreslås udlægning af nyt asfalt på følgende lokaleveje:

- Forhåbningsholms Allé (ml. Gammel Kongevej og Niels Ebbesens Vej)
- Sankt Knuds Vej (ml. Gammel Kongevej og Niels Ebbesens Vej)
- Schønbergsgade (ml. Gammel Kongevej og Vodroffs Tværgade)
- Tårnbergvej (ml. Gammel Kongevej og nr. 14)
- Bianco Lunos Allé (ml. Gammel Kongevej og Grundtvigsvej)
- Henrik Steffens Vej (ml. Gammel Kongevej og nr. 10)
- Holger Danskes Vej (ml. Nordre Fasanvej og Kronprinsesse Sofies Vej)
- Kong Georgs Vej (ml. Kronprinsesse Sofies Vej og Falkoner Allé)
- Prins Constantins Vej (ml. Kong Georgs Vej og Mariendalsvej)
- Dronning Olgas Vej (ml. Falkoner Allé og Kronprinsesse Sofies vej)
- Amicisvej (ml. Frederiksberg Allé og Gammel Kongevej)
- Henrik Ibsens Vej (ml. Frederiksberg Allé og Vesterbrogade)
- Adolph Steens Allé (ml. H. C. Ørstedvej og Worsaaesvej)
- Paludan Müllers Vej (ml. Frederiksberg Allé og Carl Bernhards Vej)
- Vodroffs Tværgade (ml. Vodroffsvej og Svanholmsvej)

I 2021 foreslås udlægning af nyt asfalt på følgende cykelstier:

- Smallegade (fra Falkoner Allé til Hospitalsvej, nordsiden)
- Godthåbsvej (fra Falkoner Allé til Aksel Møllers Have, nordlig side)
- Rolighedsvej (fra nr. 25 til Falkoner Allé, nordlig side)

Trafikken og vejret kan medføre, at der er veje i 2021 som trænger til mere istandsættelse end de foreslåede.

### *Co2 reduktion*

Ved produktion af asfalt er det muligt at genbruge affræset asfalt fra veje – såkaldt genbrugsasfalt.

Hidtil har forvaltningen brugt en mindre del genbrugsasfalt i den slidlag, der udlægges.

Imidlertid er det nu muligt at anvende mellem 30 og 40 pct. genbrugsasfalt i produktionen af nyt slidlag uden det går ud over holdbarheden af det nye slidlag.

Ved at anvende genbrugssasfalt reduceres CO2 udledningen også markant. Udledningen af CO2 reduceres således med 0,2 kg CO2 pr. tons asfalt, hver gang indholdet af genbrug øges med 1 %. Dette svarer til en reduktion på 6 kg ved tilsætning af 30 % genbrugsasfalt, dvs. en reduktion på ca. 14 %.

Fremadrettet vil forvaltningen derfor i sit udbud kræve, at der anvendes mest muligt genbrugsasfalt, og at der udarbejdes en opgørelse over CO2 besparelsen, som kan indgå i kommunens samlede regnskab.

### *Koordinering og orientering*

Forvaltningen har naturligvis koordineret forslaget med ledningsejere, herunder Frederiksberg Forsyning. I forbindelse med planlægning af renoveringsarbejder for 2020 har forvaltningen også koordineret arbejderne i forholdt til kommunes klimatilpasningsplan, idet slidlagsarbejderne i givet fald vil blive indtænkt i disse løsninger.

Herudover koordineres slidlagsarbejderne med kommende cykelsti og -bane på Frederiksberg Allé, idet der forelægges en særskilt sag for udvalget i forhold til disse projekter..

Ved alle arbejder informeres borgere og forretningsdrivende, både ved opslag og sms, ligesom arbejderne koordineres i forhold til byens arrangementer. Arbejderne fremgår endvidere af kommunens hjemmeside.

### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at ovennævnte renoveringer er nødvendige for at opretholde vejenes levetid og ligeledes sikres det, at trafiksikkerheden og komforten ved kørsel på vejene bliver forbedret. Endvidere vil der blive opnået en væsentlig støjreduktion fra trafikken som følge af udlægning af nyt asfalt.

Forvaltningen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt med en optionsmulighed, hvor der er mulighed for at forlænge kontrakten med 1 år, idet det erfaringsmæssigt medføre lavere priser, så der kan udføres mere for samme, og at et godt samarbejde kan forlænges.

## **Økonomi**

De foreslåede arbejder har endnu ikke været i udbud. Asfaltpriserne varierer afhængig af oliepriserne, og det er derfor muligt, at ikke alle veje i den prioriterede liste vil kunne udbedres i 2020. Disse veje vil i så fald blive udbedret i 2021.

Herudover kan der opstå skader på andre dele af vejnettet, som vurderes at skulle udbedres hurtigt for at oprette vejkapitalen - dette kan blandt andet opstå som følge af vintervejret, saltning m.v. I det omfang, at dette bliver tilfældet, vil disse strækninger blive udbedret på bekostning af prioriteringen.

Udgifterne til udbedring af vejstrækningerne afholdes indenfor den afsatte pulje. Heraf forventes ca. 0,85 mio. kr. (ca. 10 procent) hvert år anvendt til projektering, ekstern rådgivning samt reserve til stigninger i oliepriser m.v.

Slidlagsarbejdet udbydes i licitation til de asfaltfirmaer, der er på det danske marked.

Med tiltrædelse af indstillingen disponeres puljen til slidlagsrenovering i 2020 på 8,5 mio. kr., som foreslået ovenfor, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
JBS/SV/FAA

## **Bilag**

Asfalt 2021

Asfalt 2020

Tilstandsbeskrivelse veje og cykelstier 2021

Tilstandsbeskrivelse veje og cykelstier 2020

Bevillingsskema - Disponering pulje til slidlag

# Punkt 356: Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø

01.00.00-G01-5-17

## Resume

I 2013 besluttede kommunalbestyrelsen på Frederiksberg og Borgerrepræsentationen i København at undersøge mulighederne for at bruge den fredede Skt. Jørgens Sø i skybrudssikringen af byen. Mulighederne er udfoldet i en forundersøgelse, der indeholder fire hovedscenarier for, hvordan skybrudssikringen kan udformes. By- og Miljøudvalget skal samtidig med Teknik- og Miljøudvalget tage stilling til om forvaltningerne skal arbejde videre med et hovedscenarie, hvor skybrudsvandet pumpes op i søen og et alternativt scenarie, hvor skybrudsvandet ledes direkte ud i havnen. En beslutning om det videre forløb ændrer ikke ved den igangværende proces om Bispeengbuen.

## Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Flemming Brank, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Carina Høedt, Fasaël Rehman, Gunvor Wibroe, Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) vedtog,

1. at forundersøgelsen Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø, oktober 2019 tages til efterretning,
2. at Scenarie 3 og 4 i forundersøgelsen Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø, oktober 2019 indgår som ligestillede scenarier i det videre arbejde med udvikling af en skybrudsløsning for Skt. Jørgens Sø, mens Scenarie 1 og 2 fravælges.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Ruden Kidde) stemte imod, idet scenarie 1 og 3 foretrækkes.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forundersøgelsen Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø, oktober 2019 tages til efterretning,
2. at Scenarie 3 og 4 i forundersøgelsen Skybrudsprojekt Skt. Jørgens Sø, oktober 2019 indgår som henholdsvis hovedscenarie og alternativ i det videre arbejde med udvikling af en skybrudsløsning for Skt. Jørgens Sø, mens Scenarie 1 og 2 fravælges.

## Sagsfremstilling

Skt. Jørgens Sø skybrudsprojekt er et nøgleprojekt i skybrudshåndteringen for København og Frederiksberg. Kommunalbestyrelsen besluttede den 4. november 2013 en konkretiseringsplan for skybrudsoplanet Ladegårds Å, Frederiksberg Øst og Vesterbro, hvor Skt. Jørgens Sø skulle indgå i skybrudshåndteringen som en overfladeløsning. Søen er beliggende i København og fredet. Der er undersøgt tre overfladescenarier og et underjordisk scenarie. For at kunne igangsætte en miljøkonsekvensvurdering af et hovedscenarie og et alternativ, er det nødvendigt at indsnævre løsningsrummet for projektet.

### *Sammenhæng med Bispeengbuen*

Skt. Jørgens Sø og Bispeengbuen indgår i den samme hovedvandvej. Forvaltningerne undersøger i de kommende år mulighederne for en nedrivning af Bispeengbuen og udvikling af området. En øget tilbageholdelse af skybrudsvand ved Bispeengbuen vil bidrage positivt til, at der ledes mindre vand videre og vil kunne aflaste blandt andet Ågadeparken og/eller Skt. Jørgens Sø. De hidtidige resultater viser, at der fortsat vil være behov for at håndtere skybrudsvand ved Skt. Jørgens Sø, da det ikke er muligt at tilbageholde al skybrudsvand i oplandet.

### Forundersøgelsen

I samarbejde med Københavns Kommune har By-, Kultur- og Miljøområdet udarbejdet en forundersøgelse af Skybrudsprojektet Skt. Jørgens Sø sammen med HOFOR og Frederiksberg Forsyning. Forundersøgelsen belyser fire mulige overordnede scenarier. Scenarie 1 og 2 omhandler en større omdannelse af søen samt sænkning af vandstanden, som vil betyde, at skybrudsvand kan ledes til søen uden brug af pumper. Scenarie 3 indebærer brug af pumper, en mindre påvirkning af de eksisterende forhold og anlæg af teknikhuse ved søens kanter. Scenarie 4 udgør et underjordisk alternativ i form af en tunnel, som dog også vil medføre bygværker og skakte. Ændres natur- og landarealer omkring søen væsentligt, skal der søges om en ny fredning, mens mindre ændringer forudsætter en dispensation inden for den gældende fredning. Alle fire scenarier kan håndtere de samme vandmængder (63.000 m<sup>3</sup>). Der er i scenarierne ikke arbejdet konkret med mulig udformning af byrummet, hvilket skal belyses i senere faser.

*Præsentation af scenarier, se Forundersøgelsen for detaljer s. 34-39*

| Scenarier | Lovmæssige rammer     | Byrum og byliv                         | Natur og miljø                                    | Hydraulik                        | Økonomi inkl. risikofaktor på 30% |
|-----------|-----------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------|
| 1         | Ny fredning, da søens | Påvirker sydlig sø. Vandspejlet sænkes | Randbeplantning fjernes. Søen ændrer karakter fra | Forsinker vandet inden det ledes | 360-440 mio. kr.                  |

|                                                           |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                           |                                             |
|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Fravælges, hvis indstillingen tages til efterretning      | udtryk ændres.                                                   | permanent 3,4 m. Svineryggen rykkes ind i søen. Der etableres ca. tre teknik huse/installationer langs af søen. De Indre Søers hovedtræk og Skt. Jørgens Søs karakter brydes.                                                                                                  | dybvandet til lavvandet sø, hvilket vil have negativ betydning for dyrelivet og vandmiljøet. Skybrudsvand ledes til søen og vil påvirke miljøtilstanden.                                                                                                                                  | videre til havnen. Sænkningen af vandspejlet gør det muligt, at skybrudsvandet selv kan løbe til søen                                     | Drift: ca. 8 mio./år                        |
| 2<br>Fravælges, hvis indstillingen tages til efterretning | Ny fredning, da søens udtryk ændres.                             | Påvirker nordlig og sydlig sø. Vandspejlet sænkes permanent 3,2 m. Svineryggen rykkes ind i begge søer. Der etableres ca. fem teknik huse/installationer langs kanten af søerne. De Indre Søers hovedtræk og Skt. Jørgens Søs karakter brydes.                                 | Randbeplantning fjernes. Søerne ændrer karakter fra dybvandet til lavvandet sø. Skybrudsvand ledes til søerne og vil påvirke miljøtilstanden.                                                                                                                                             | Forsinker vandet inden det ledes videre til havnen. Sænkningen af vandspejlet gør det muligt, at skybrudsvandet selv kan løbe til søerne. | 560.-680 mio. kr.<br>Drift: ca. 13 mio. /år |
| 3                                                         | Forventes at kunne realiseres med en dispensation for fredningen | Påvirker begge søer. Vandspejlet sænkes permanent med ca. 45 cm. Der etableres ca. syv teknik huse/installationer langs søerne. De eksisterende kvaliteter fastholdes i nogen grad i kraft af beplantning, vandflade og landskabelig sammenhæng på tværs af København bevares. | Randbeplantning fjernes, hvor der skal etableres nye teknikhuse/installationer. Det forventes af søen forbliver klassificeret som dybvandet, hvilket betyder at miljøforholdene i høj grad ikke ændres. Skybrudsvand, som ledes til søerne forventes at påvirke miljøtilstanden negativt. | Forsinker vandet inden det ledes videre til havnen. Vandet pumpes op i søerne i en skybrudssituation.                                     | 220 mio. kr.<br>Drift ca. 3 mio./år         |
| 4                                                         | Forventes at kunne realiseres med en dispensation for fredningen | Påvirker sydlig sø og kajkanten for enden af Bernstorffsgade. En skakt placeres i det nordøstlige hjørne i terrænniveau. Dertil etableres et teknikhus. I alt opfyldes et areal på ca. 400 m <sup>2</sup> . Et                                                                 | Skakten vil påvirke miljø og naturforhold i mindre grad, da skybrudsvand og søvand holdes adskilt.                                                                                                                                                                                        | Transporterer vandet direkte til havnen i en skybrudssituation.                                                                           | 510 mio. kr.<br>Drift: ca. 1 mio./år        |

**mindre teknik hus  
etableres ved  
udløb ved  
Kalvebod Brygge.  
De eksisterende  
kvaliteter  
fastholdes i høj  
grad.**

#### *Omverdensinddragelse*

Forundersøgelsen samler op på tre gennemførte borgerundersøgelser og borgerprocesser fra 2014-18. Generelt er der en stor tilfredshed med De Indre Søer og Skt. Jørgens Sø. Kommunerne har modtaget ca. 150 skriftlige henvendelser fra organisationer og beboere, som overvejende udtrykker bekymring for at ændre på de fredede søer og er stærkt bekymret for, at forholdene for flora og fauna ændres.

#### *Det videre forløb*

Uafhængig af valg af scenarie, så skal der igangsættes en miljøkonsekvensvurdering af det valgte hovedscenarie og alternativ. På baggrund af miljøkonsekvensvurderingen, så træffes den endelige beslutning af løsning. Alle miljøforhold er ikke belyst til bunds i nærværende forundersøgelse. Udvalget bliver præsenteret for en procesplan omkring miljøkonsekvensvurderingen inden denne sættes i gang. Sideløbende med Miljøkonsekvensvurderingen udarbejdes detaljerede planer for vandmængderne i oplandet i de såkaldte hydrauliske helhedsplaner. Ligeledes vil der foregå en tæt koordinering med arbejdet omkring Bispeengbuen, så eventuel en større forsinkelse af skybrudsvand indregnes.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at realiseringen af skybrudsprojektet for Skt. Jørgens Sø vil medføre, at Frederiksberg bliver mere robust over for skybrud samt at Frederiksberg kan nå målet om at skybrudssikre byen inden for 20 år. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det vil være mindst indgribende i de eksisterende forhold og økonomisk mest fordelagtigt at fremme Scenarie 3, hvor skybrudsvandet pumpes op i søen. Fordelene herved er, at det er forvaltningens vurdering, at en ny fredning ikke skal rejses. Da løsningen forudsætter sænkning af vandstanden og etablering af teknikhuse langs søens kanter, skal der søges om dispensation fra den gældende fredning. Scenarie 3 bryder ikke med det sammenhængende landskabelige hovedtræk og Skt. Jørgens egenart kan i høj grad bibeholdes. Til brug for miljøkonsekvensvurderingen anbefaler forvaltningen, at Scenarie 4, som er en tunnelloøsning, indgår som alternativ. Scenarie 4 vurderes at have en begrænset påvirkning på søens byrum og miljø.

I næste fase kan potentialerne ved Scenarie 3 udfoldes yderligere herunder om adgangen til vandet kan styrkes og hvordan teknikhusene kan indarbejdes, så de spiller op mod de eksisterende bygninger såsom Planetariet og Søvillonen. Det er afgørende for scenariet, at driftssikkerheden er høj, hvilket håndteres gennem øget drift og testkøringer. Samtidig er det et fleksibelt scenarie, som kan tilpasses de præcise vandmængder, som kortlægges i næste fase. Ligeledes vil potentialerne ved Scenarie 4 blive belyst yderligere i næste fase. By-, Kultur- og Miljøområdet finder det nødvendigt, at der nu træffes en beslutning om det videre forløb for Skt. Jørgens Sø, så de øvrige projekter i skybrudsoplandet kan planlægges. Hvis Scenarie 1 og 2 fravælges, så vil Frederiksberg Kommune ikke længere være myndighed for projektet med mindre det findes hensigtsmæssigt at benytte den eksisterende Søfrontpark til etablering af teknikhus.

## **Økonomi**

Denne indstilling har på nuværende tidspunkt ingen budgetmæssige konsekvenser. By-, Kultur- og Miljøområdet forelægger en sag for udvalget, når der er klarhed over, hvad miljøkonsekvensvurderingen skal omhandle med dertilhørende økonomi.

I forbindelse med Forundersøgelsen er følgende fordeling af anlægsøkonomien præsenteret, hvilket skal udfoldes yderligere. Se Forundersøgelsen for præcisering.

| Anslået, afrundet mio. kr.          | Scenarie 1 |       | Scenarie 2 |       | Scenarie 3 |    | Scenarie 4 |    |
|-------------------------------------|------------|-------|------------|-------|------------|----|------------|----|
|                                     | FF         | FK    | FF         | FK    | FF         | FK | FF         | FK |
| Fordeling inkl. Risikofaktor på 30% | 150        | 10-20 | 240        | 10-20 | 100        | 0  | 260        | 0  |

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget

## **Bilag**

Bilag 1 \_SKT Jørgens Sø Forundersøgelser 28 Okt 2019

Bilag 2 Oversigtskort

Bilag 3 \_Tidsplan Nov 2019

Bilag 4 Sammenhængsnotat Bispeengen og Skt

Bilag 5 Økonominotat vedr. Skt. Jørgens Sø

Bilag 6 Konsekvenser ved ikke gennemføre projektet

# Punkt 357: Anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest

01.00.05-P00-15-19

## Resume

By- og Miljøudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Socialudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har den 3. juni 2019, besluttet at igangsætte en Områdeudvikling af Finsensvej Vest. Området Finsensvej Vest skal udvikles til en sammenhængende attraktiv bydel i Frederiksberg i dialog med områdets aktører og beboere. Med denne indstilling disponeres samlet 1,0 mio. kr. af puljen til byfornyelse i 2020 til Områdeudvikling Finsensvej Vest, herunder projektledelse, dialog med områdets aktører og beboere samt udvikling af de første indsatser i de kommunale beboelsesejendomme og Lindevangsparken.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget tog ”anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest” til efterretning.

## Indstilling

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller til Bolig- og Ejendomsudvalget, at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til Områdeudvikling Finsensvej Vest finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020,

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller til By- og Miljøudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, at ”anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest” tages til efterretning.

## Sagsfremstilling

I arbejdet med en socialt bæredygtig by er der særligt fokus på kvarteret Finsensvej Vest. Der er udarbejdet et program for Områdeudviklingen Finsensvej Vest, som beskriver en række indsatser, der skal give et samlet løft af kvarteret og skabe en sammenhængende attraktiv bydel i Frederiksberg, hvor Frederiksbergs særlige identitet og byliv styrkes. Programmet er udarbejdet på baggrund af inddragelse af lokale aktører, brugere og borgere. Området er afgrænset af Grøndalsparken i vest og Lindevangsparken i øst. Metrolinjen og Peter Bangs Vej udgør henholdsvis den nordlige og sydlige grænse. Finsensvej er den gennemgående akse i kvarteret og deraf navnet for Områdeudviklingen. Formålet med Områdeudviklingen er at koordinere og sammentænke igangværende og nye indsatser i en helhedsorienteret indsats med henblik på at skabe synergi og bidrage til et løft af kvarteret med fokus på en tryk og livlig by samt at styrke bykvaliteter, bynatur, mangfoldighed og social bæredygtighed.

### Indsatser

Programmet for Områdeudviklingen Finsensvej Vest peger på fem indsatser, der er udpeget på baggrund af indledende analyser og inddragelse af borgere. De indledende indsatser skal videreudvikles i dialog med borgere og lokale aktører samt eventuelt suppleres af nye initiativer, hvis der viser sig at være behov for dette. De fem indsatser er:

- *Finsens Have*: Fokus på såvel et samlet løft af boligområdet som en udvikling af de kommunale beboelsesejendomme med henblik på at skabe et velfungerende boligområde. Der iværksættes et samarbejde med beboerne og aktører omkring udvikling af ejendommene, udearealer og styrket ejerskab.
- *Lindevangsparken*: Fokus på øget aktivitet og sammenhæng med Finsensvej. Lindevangsparken udvikles som en del af sundhedsfremmende aktiviteter, der har et ophæng i Sund By Netværk og Europæiske WHO Healthy Cities Network, hvor et internationalt værktøj til kortlægning og inddragelse afprøves til at fremme udviklingen af kvaliteten i byrum.
- *Finsensvej*: Fokus på grønne lommer, små opholdsrum og styrkelse af forbindelsen til Grøndalsparken.
- *Frederiksberg Idrætspark*: Fokus på at skabe større åbenhed, sammenhæng samt en bevægelsesakse langs Sønderjyllands Allé.
- *KU.BE og Solbjerg Have*: Fokus på øget sammenhæng, forbindelser samt øget aktivitet.

### Proces

Den indledende proces i Områdeudviklingen Finsensvej Vest indeholder en projektopstart med organisering af Områdeudviklingen, opstart af dialog med borgere og lokale aktører samt supplerende kortlægning og udvikling af Områdeudviklingens indsatser. Der vil i 2020 være særligt fokus på udviklingen af de to indsatser; Finsens Have og Lindevangsparken.

Indsatsen omkring Finsens Have er beskrevet på kommunalbestyrelsens møde d. 13. maj 2019, hvor det blev besluttet at stoppe salg af kommunale boliger. Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at der skal iværksættes et samarbejde med

områdets beboere og aktører om, hvordan hverdagsliv, ejendomme og udearealer kan forbedres.

Der afholdes indledningsvis særskilte dialogmøder med de forskellige afdelingsbestyrelser og beboerrepræsentanter i både de kommunale beboelsesejendomme og de almene boliger, Frederiksberg Forenede Boligselskab (FFB). Dialogen med de kommunale beboelsesejendomme i området prioriteres først, da denne dialog og fremtidige samarbejde er beskrevet i forbindelse med beslutningen om at droppe salget af de kommunale boliger. På de indledende dialogmøder er formålet at præsentere opstarten af Områdeudviklingen Finsensvej Vest samt starte en dialog og forventningsafstemning om det fremtidige samarbejde og indhold i indsatsen omkring Finsens Have. Det første dialogmøde forventes afholdt ultimo november 2019.

Indsatsen omkring Lindevangsparken har et ophæng i sundhedsfremmende aktiviteter. By- og Miljøudvalget vedtog d. 3. juni, at inddragelsesprocessen for Lindevangsparken igangsættes inden for rammerne af Sundhedscentrets arbejde med Sund By Netværk og European Healthy Cities Network. Inddragelsesprocessen for Lindevangsparken er allerede igangsat i oktober 2019, hvor en international model til borgerinddragelse i forbindelse med udvikling af byrum afprøves. WHO anbefaler modellen som en god måde at arbejde med WHO's strategi og dermed verdensmålene, da modellen kommer omkring mange aspekter af byens liv. Projektet er en del af den bevilling fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til sundhedsfremmende aktiviteter, der er igangsat i 2019 vedrørende implementering af WHO's fase VII, jf. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 4. februar 2019, dagsordenspunkt 8.

#### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at en bevilling på 1. mio. kr. i 2020 giver den nødvendige økonomiske ramme for opstart af Områdeudviklingen Finsensvej Vest. Bevillingen skal dække over løn til projektledelse, dialogaktiviteter med borgere og lokale aktører samt udvikling af de første indsatser, herunder Finsens Have og Lindevangsparken, i Områdeudviklingen.

## **Økonomi**

Der er afsat 9,7 mio. kr. til Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres 1,0 mio. kr. af denne pulje til Områdeudvikling Finsensvej Vest. De øvrige midler i puljen anvendes til udmøntning af allerede besluttede byfornyelsesprojekter. Områdeudviklingen Finsensvej Vest finansieres af byfornyelsesrammen i perioden 2020-2024 med 1. mio. kr. i 2020 stigende til ca. 7 mio. kr. i 2024.

Anlægsbevillingen på 1,0 mio. kr. forventes at blive anvendt på følgende:

|                        |                     |
|------------------------|---------------------|
| Projektledelse         | 500.000 kr          |
| Dialogaktiviteter      | 100.000 kr          |
| Udvikling af indsatser | 300.000 kr          |
| Uforudsete udgifter    | 100.000 kr          |
| <b>Ialt</b>            | <b>1.000.000 kr</b> |

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Sundhed- og Forebyggelsesudvalget, M, K.  
JD/JMS

## **Bilag**

Referat fra BMU's møde 3. juni 2019

Bevillingsskema - Områdeudvikling Finsensvej Vest

## Punkt 358: Indkøb af eldrevne feje-/sugemaskine

00.00.00-G01-24-18

### Resume

Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV) står over for at udskifte en dieseldreven redskabsbærere (minitraktor) med en eftermonteret fejmaskine. I tråd med Frederiksberg Kommunes strategi på miljøområdet og ønsket om at konvertere dieslbiler til elbiler, foreslår By-, Kultur- og Miljøområdet, at FGV indkøber en eldrevne feje-/sugemaskine til erstatning for ovennævnte maskine.

### Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der indkøbes 1 eldrevne feje-/sugemaskine,
2. at den samlede investering på 2 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der indgås en aftale med Kommuneleasing om at forhøje den nuværende rammeaftale – vedtaget på kommunalbestyrelsens møde den 11. juni 2018 – til indkøb af vejmateriel med 2 mio. kr., så den samlede rammeaftale udgør 16 mio. kr.,
3. at den øgede udgift til leasingaftale på 0,250 mio. kr. fra 2020 finansieres via FGVs eksisterende driftsbudget til maskinindkøb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af en eldrevne feje-/sugemaskine/forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

### Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der indkøbes 1 eldrevne feje-/sugemaskine,
2. at den samlede investering på 2 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der indgås en aftale med Kommuneleasing om at forhøje den nuværende rammeaftale – vedtaget på kommunalbestyrelsens møde 11. juni 2018 - til indkøb af vejmateriel med 2 mio.kr., så den samlede rammeaftale udgør 16 mio. kr.,
3. at den øgede udgift til leasingaftale på 0,250 mio. kr. fra 2020 finansieres via FGV's eksisterende driftsbudget til maskinindkøb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af en eldrevne feje-/sugemaskine / forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

### Sagsfremstilling

FGV udskifter løbende materiel til opgaveløsningen, og står over for at skifte en redskabsbærer inkl. fejmaskine til renholdelse af kommunens vejarealer (fortove, cykelstier, veje, pladser m.m.).

I forbindelse med udskiftning af materiel forsøger FGV at konvertere til eldrevne maskiner, hvor det er muligt. FGV har gennem de sidste to år været i dialog med leverandøren i forbindelse med udvikling af en eldrevne feje-/sugemaskine, så maskinen kan benyttes til rengøring i byområder – specielt på Frederiksberg. Maskinens opbygning gør, at den kan komme til på steder, og hvor en redskabsbærer med eftermonteret fejmaskine ikke kan komme til, primært grundet forskellen på længden af de to maskiner. FGV vil derved opnå en bedre kvalitet i opgaveløsningen, kombineret med nedenstående miljømæssige fordele.

FGV har gennem en længere årrække brugt eldrevne køretøjer til den daglige opgaveløsning, og erfaringen er, at eldrevne maskiner kan klare opgaveløsning fuldt ud ligeså godt som dieseldrevne. FGV har siden 2017 haft en mindre eldrevne feje-/sugemaskine, som har fungeret optimalt, samt haft den nye eldrevne feje-/sugemaskine på prøve, og kan konstatere, at maskinen er fuldt ud lige så god som en dieseldreven.

#### *Omkostninger i forbindelse med anskaffelse af eldrevne maskiner*

Indkøb af eldrevne maskiner er generelt dyrere end konventionelt drevne maskiner. En dieseldreven fejmaskine koster ca. 1 mio. kr. mod en eldrevne til ca. 2 mio kr.

Som nævnt er flere af de nuværende fejmaskiner i dag udtjent, og står over for udskiftning. Alternativet til anskaffelse af eldrevne feje-/sugemaskine er således anskaffelse af en traditionel diesel feje-/ sugemaskine. Dette skal i givet fald ses i lyset af kommunens elbilstrategi, hvor et af virkemidlerne er, at 100 % af de kommunale køretøjer benytter grønne drivmidler i 2030.

FGV og Frederiksberg Renovations erfaringer viser, at elbilerne har en væsentlig billigere drift (el, vedligehold m.m.). Afskrivningsperioden på en eldrevne feje-/sugemaskine forventes at være 8 år mod en konventionel på 5 år, hvilket gør, at prisforskellen på de enkelte afskrivningsår udjævnes noget. Dertil kommer miljøgevinsterne; ingen CO2- eller

partikelemission, et markant lavere støjniveau både i byrummet (starter kl. 6.00 på hverdage og kl. 7.00 i weekenderne) og på pladsen på Skellet samt et bedre arbejdsmiljø for medarbejderne.

#### *Omstilling af øvrige køretøjer til el*

Ud over den nævnte feje-/sugemaskine arbejder FGV løbende med udskiftning af dieseldrevne køretøjer/maskiner til eldrevne. FGV er således i gang med et OPI samarbejde omkring en elbil i ladbilstørrelsen og forventer inden for de kommende år at kunne opstarte denne konvertering (der kommer en prototype på prøve ultimo 2019). Af øvrige tiltag kan nævnes udskiftning af mindre dieseldrevne køretøjer til elladcykler bygget til formålet.

Derudover vil FGV løbende følge udviklingen, holde sig i front, opsøge og understøtte nye muligheder, så når det bliver muligt at konvertere diesel køretøjer/maskiner til el, så FGV kan blive 100% eldrevne.

#### *By-, Kultur- og Miljørådets vurdering*

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at den foreslåede investering vil være hensigtsmæssig. Den nuværende renholdelse af byen med eldrevne maskiner har vist, at det er muligt at konvertere dieseldrevne el og derved sikre en væsentlig miljømæssig forbedring og desuden være i tråd med kommunens elbilstrategi som blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 28. januar 2019.

### **Økonomi**

Indkøbene vil ske via finansiell leasing med en løbetid på 7 år.

Da der er tale om leasing af driftsmidler påvirker det ikke kommunens låneramme/deponeringspligt.

Leasingforpligtelsen indregnes i balancen som langfristet gæld og aktiverne registreres tilsvarende under materielle anlægsaktiver. Dette vil svare til en øget leasingudgift i forhold til det nuværende budget på ca. kr. 0,250 mio. kr./år.

Finansieringen af merudgiften ved konvertering til den eldrevne feje- / sugemaskine sker via FGV eksisterende budget til indkøb af materiel. Ved leasingperiodens udløb udgør scrapværdien 0,3 mio. kr.

### **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

### **Behandling**

By- og Miljøudvalget, M, K  
OP

# Punkt 359: Årsrapport for klimaindsatsen 2019

05.00.00-A50-1-19

## Resume

"Årsrapport klimaindsatsen 2019" fremlægges hermed til By- og Miljøudvalgets orientering. Rapporten er en gennemgang af de projekter og indsatsområder, som der det seneste år er blevet arbejdet med inden for klimatilpasnings- og spildevandsområdet på Frederiksberg.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget tog årsrapporten for klimatilpasningsindsatsen til efterretning.

## Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller, at årsrapporten for klimatilpasningsindsatsen 2019 tages til efterretning.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 28. oktober 2019 sagen. Årsrapporten er vedlagt som bilag.

### *Tidligere sagsfremstilling*

By-, Kultur-, og Miljøområdet fremlægger hermed årsrapporten for klimatilpasningsindsatsen 2019 for By- og Miljøudvalget. Formålet med rapporten er overfor interne og eksterne interessenter at redegøre for det samlede arbejde, som er udført i det forløbne år inden for klimatilpasnings- og spildevandsområdet, med henblik på at nå de politiske mål på området. Årsrapporten giver en oversigt over de mål, planer og projekter, som er igangsat indenfor dette område.

Årsrapporten er blevet fremlagt på et fælles temamøde for kommunalbestyrelsen med Frederiksberg Forsyning den 28. august.

## Økonomi

Der er ikke en særskilt økonomi knyttet til rapporten. Rapporten indeholder en redegørelse for de samlede økonomiske forhold af betydning for området.

## Borgmesterpåtegning

Ingen.

## Behandling

By- og Miljøudvalget  
JBS/ML

## Historik

**By- og Miljøudvalget 2018-21, 28. oktober 2019, pkt. 331:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

**Indstilling 28. oktober 2019, pkt. 331:**

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller, at årsrapporten for klimatilpasningsindsatsen 2019 tages til efterretning.

## Bilag

Årsrapport 2019\_bilag.pdf

# Punkt 360: Affaldsgebyrer 2020

07.00.01-A00-1-19

## Resume

Denne sag beskriver baggrunden for de foreslåede fald og stigninger i affaldsgebyrene jf. Gebyrblad 2020, som udvalget skal tage stilling til. Flere af stigningerne er tidligere besluttet af udvalget f.eks. i forbindelse med vedtagelsen af indkøb af af ni el-skraldebiler.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling om gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

## Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling af gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 28. oktober 2019 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om sammenligning med takster i andre kommuner.

By-, Kultur- og Miljøområdet har gennemgået gebyrerne fra København, Gentofte, Aarhus og Odense med henblik på en sammenligning med gebyrerne i Frederiksberg Kommune. Se venligst vedhæftede bilag.

### *Tidligere sagsfremstilling*

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte affaldsgebyrerne for 2020 jævnfør affaldsaktørbekendtgørelsen § 15.

Af udkast til gebyrblad 2020 jf. bilag 1 fremgår forslaget til gebyrer for alle ordningerne. Nedenfor er baggrunden for de foreslåede ændringer beskrevet.

### *Gebyrændringer vedrørende alle affaldsordninger*

Den 3. december 2018 vedtog kommunalbestyrelsen indkøb af 9 el-skraldebiler med henblik på at udfase dieselbiler i affaldsindsamlingen. Jf. sagsfremstillingen medfører det en gebyrstigning på ca. 40 kr. per husstand i 2020. Stigningen fordeles forholdsmæssigt på samtlige ordninger for genanvendeligt affald og restaffald i overensstemmelse med Frederiksberg Renovations udgifter til de enkelte ordninger.

For de fleste ordninger kan udgiften til el-skraldebiler håndteres uden gebyrstigninger i 2020. Gebyrene forventes dog generelt at stige i de kommende år, efterhånden som el-skraldebilerne indføres. El-skraldebiler og El-kranbiler vil være fuldt indfaset hos Frederiksberg Renovation i 2024.

### *Gebyrændringer vedrørende storskrald*

Gebyret for storskrald hæves med 30 kr. per husstand fra 158,75 kr. i 2019 til 188,75 kr. i 2020.

Stigningen skyldes, at udgifterne til behandling har været stigende over en årrække, og der derfor er behov for en tilpasning af indtægterne for at skabe balance.

### *Gebyrændringer vedrørende papir*

Gebyret for papir hæves med 36,25 kr. fra 51,25 kr. i 2019 til 87,50 kr. i 2020. Gebyret for papir blev sænket fra 2017 til 2018, da omkostningerne på daværende tidspunkt blev skønnet til at falde. Omkostningerne til ordningen faldt også, men ikke i det forudsatte omfang. Det skyldes primært, at det ikke har været muligt at reducere beholderkapaciteten helt så meget som forventet.

### *Gebyrændringer vedrørende plast*

Gebyret for plast hæves med 61,25 kr. fra 63,75 kr. i 2019 til 125 kr. i 2020.

Gebyrstigningen sker til dels på grund af det forsøg med øget tømmefrekvens på beholderne til plast, som By- og Miljøudvalget vedtog den 12. august 2019. Forsøgene gennemføres med henblik på at forbedre både service og miljø ved indsamling af mere plast til genanvendelse. Dertil kommer som nævnt ovenfor nye skraldebiler på el, hvor en del af regningen tillægges plastordningen i overensstemmelse med ordningens træk på de nye biler.

Et væsentligt bidrag til de stigende omkostninger sker som følge af, at mængderne af plast er stigende, og borgerne er blevet bedre til at sortere det. På grund af stigende mængder plast er udgifterne til indsamling og behandling steget

betragteligt de seneste år. Dertil kommer, at omkostningerne til behandling af plast fremadrettet forventes at stige markant på grund af markedssituationen for plastbehandling.

#### *Fald i gebyret for brug af genbrugsstationerne*

Gebyret for brug af genbrugsstationerne falder med 8,75 kr., fra 302,50 kr. i 2019 til 293,75 kr. i 2020.

Udgifterne til ARC har de seneste år ligget på et stabilt niveau, og det skønnes muligt at sænke gebyret en anelse og stadig opnå balance på ordningen over tid.

#### *Gebyrstigningerne generelt*

Samlet set stiger affaldsgebyret med 118,75 kr. per husstand pr. år inklusiv moms, for det genanvendelige affald. Det skal bemærkes, at gebyrerne ikke blev prisfremskrevet mellem 2018 og 2019. Hvis stigningen korrigeres for prisudviklingen fra hhv. 2018 til 2019 og 2019 til 2020, samt stigningen som følge af nye el-skraldebiler, er der tale om en de facto stigning på 28,75 kr. per husstand pr. år.

Hertil kan det bemærkes, at gebyret for den største ordning, restaffald, i 2020 kan fastholdes uden stigninger.

#### *Særlige ydelser*

Der foreslås et nyt sæргеbyr for ekstra tømninger på 140 kr. og ekstra beholdere på 420 kr.

Ekstra beholdere og ekstra tømninger kan bestilles i forbindelse med f.eks. flytninger eller store oprydninger. Baggrunden er, at det hidtil kun har været muligt at bestille ekstra containere til storskrald, haveaffald og stort jern og metal. Med de foreslåede nye muligheder for bestilling af ekstra beholdere og ekstra tømninger, vil borgerne få bedre muligheder for at sortere affaldet korrekt og differentieret.

#### *Brug af genbrugsstationerne for erhverv*

Gebyr for virksomhedernes brug af genbrugsstationen fastsættes årligt ved bestyrelsesmøde i ARC blandt andet på baggrund af brugerundersøgelser vedrørende erhvervs brug af genbrugsstationerne. Mellem 2019 og 2020 sker der følgende ændringer:

| <b>Pris pr. besøg (klip)</b> | <b>2019 gebyrer inkl. moms</b> | <b>2020 gebyrer inkl. moms</b> | <b>Ændring</b> |
|------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|----------------|
| Personbil                    | 175                            | 238                            | 63             |
| Kassevogn                    | 275                            | 238                            | -37            |
| Ladvogn                      | 325                            | 363                            | 38             |
| Farligt affald, 0-10 kg.     | 125                            | 125                            | 0              |
| Farligt affald, 10-25 kg.    | 225                            | 238                            | 13             |
| <b>Abonnement</b>            |                                |                                |                |
| Personbil                    | 6.875                          | 5.625                          | -1.250         |
| Kassevogn                    | 13.625                         | 13.875                         | 250            |
| Ladvogn                      | 18.250                         | 20.625                         | 2.375          |

#### *Erhvervs deltagelse i ejendommens ordninger for genanvendeligt affald*

Kommunen har jævnfør affaldsbekendtgørelsen mulighed for at tilbyde virksomheder beliggende i ejendomme med beboelse, at deltage i beboernes kommunale ordninger for genanvendeligt affald. I dag kan virksomheder i Frederiksberg Kommune deltage med op til en mængde, der svarer til den gennemsnitlige mængde genanvendeligt affald fra to husholdninger.

Det foreslås, at virksomheder fremadrettet får mulighed for at deltage med *enten* en mængde, der svarer til to husholdninger som hidtil, *eller* en mængde, der svarer til mellem to og fire husholdninger.

Baggrunden for forslaget er, at der i dialogen med virksomheder, som foregår når kommunen vejleder virksomheder i korrekt håndtering af affald, er konstateret et behov. En række virksomheder, der efter kommunens skøn har mere genanvendeligt affald end svarende til to husholdninger, udtrykker således, at de ikke har tilstrækkeligt med affald til at etablere aftale med en privat transportør om at stille beholdere op og tømme dem for virksomheden. I stedet vil de gerne deltage i beboernes ordninger, som i forvejen er etableret af kommunen.

### *Administrationsgebyr for erhverv*

Grundgebyret for administration af erhvervsaffald blev afskaffet pr. 1. januar 2019. Derfor er grundgebyret ikke opkrævet i 2019, og er ligeledes bortfaldet i gebyrblad 2020.

Angående administrationsgebyret fra erhverv skal det endvidere bemærkes, at der er faldet dom i Østre Landsret den 28. august 2019, hvor TGnet Aps havde anlagt sag imod Københavns Kommune angående retten til at opkræve administrationsgebyr for virksomheder, der ikke har benyttet en kommunal ordning for affald. Københavns Kommune tabte og ønsker at anke dommen til Højesteret. Frederiksberg Kommune følger sagen, idet kommunen potentielt kan være nødt til at betale grundgebyret tilbage til en lang række virksomheder. Omfanget kendes ikke, idet omfanget afhænger af dommens nærmere ordlyd. KL følger ligeledes sagen, da det kan have store økonomiske konsekvenser for mange kommuner.

Det skal dog bemærkes, at forvaltningen vurderer, at Frederiksberg Kommune står bedre i forhold til *ikke* at skulle betale grundgebyr tilbage til virksomhederne, idet virksomheder på Frederiksberg generelt er forpligtede til at benytte kommunens ordning for restaffald.

### *Institutioner*

Gebyr for affaldet fra de kommunale institutioner på Frederiksberg fremgår ikke af gebyrbladet, idet der er tale om et internt mellemværende i kommunen.

Gebyret for genanvendeligt affald fra kommunens institutioner har været fastholdt uændret siden det blev indført i forbindelse med affaldsreformen i 2010. Gebyret var fortsat retvisende i 2013, hvor der blev gennemført en undersøgelse af omkostninger i forhold til gebyrstørrelse for institutionerne.

Fra 2013 til 2019 er gebyret for genanvendeligt affald fra husholdningerne imidlertid steget med 19 %, blandt andet på grund af indførelse af indsamlingsordning for madaffald. Dertil kommer de stigninger, som kommer fra 2019 til 2020, som beskrevet i denne sagsfremstilling.

Institutionernes træk på affaldsordningerne antages at spejle borgernes træk på ordningerne. Det foreslås derfor, at institutionerne varsles, at gebyret for genanvendeligt affald vil stige med 5 % årligt fra 2021 indtil institutionernes betaling for genanvendeligt affald igen bliver retvisende i forhold til deres træk på ordningerne.

Samtidig foreslås, at der udarbejdes en årlig opgørelse over institutionernes træk på de kommunale ordninger for genanvendeligt affald, således at udviklingen kan følges tæt. En sådan opgørelse er tidskrævende at gennemføre med kommunens nuværende affaldsdatasystem, men det vil forventeligt blive lettere med det nye system, der tages i brug i november 2019.

En stigning på 5 % vil betyde en stigning i gebyret ekskl. moms på mellem 22 kr. (for den allermindste institution) til ca. 6000 kr. for rådhuset, der er kommunens største institution målt på kvadratmeter.

For mere gennemsnitlige institutioner vil det betyde følgende:

- Ca. 1600 kr. per år for en stor skole, der hidtil har betalt ca. 34.300 kr. årligt
- Ca. 120 kr. årligt for en mellemstørrelse daginstitution på ca. 600 m<sup>2</sup>, der i dag betaler 2.454 kr.

## **Økonomi**

Sagen har ingen konsekvenser for det skattefinansierede område i 2020.

Dog vil en gebyrstigning på 5 % for kommunens institutioner i 2021 betyde en skattefinansieret omkostning på ca. 65.000 kr.

De foreslåede gebyrer er med i takstoversigten i budgetforslag 2020, og de økonomiske konsekvenser på det brugerfinansierede område er også indarbejdet i sagen om 2. behandling af budgettet for 2020.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
CS/MM

## **Historik**

**By- og Miljøudvalget 2018-21, 28. oktober 2019, pkt. 332:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om sammenligning med takster i andre kommuner.

**Indstilling 28. oktober 2019, pkt. 332:**

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,

1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling af gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

**Bilag**

Sammenligning af gebyrer 2019 og 2020

# Punkt 361: Gammel Kongevej 74A - Foyer og tagterrasse i forbindelse med kontorhotel

02.34.02-P19-3-19

## Resume

Sagen omhandler opførelse af en foyer i to etager med to tagterrasser mod Gammel Kongevej. Foyeren kræver dispensation til overskridelse af byggefeltet i lokalplan nr. 140. Sagen har været forelagt By- og Miljøudvalget på mødet den 3. juni 2019. Foyeren er siden blevet bearbejdet efter By- og Miljøudvalgets beslutning, hvorfor den og tagterrasserne indstilles igen.

## Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Flemming Brank, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Carina Høedt, Fasaël Rehman, Ruben Kidde og Balder Mørk Andersen) vedtog at dispensere fra lokalplan 140 afsnit 5.2 og kortbilag 1 til at overskride byggefeltet, således at foyer i to etager med to tagterrasser kan opføres.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen og Gunvor Wibroe) stemte imod, da man er imod overskridelsen af byggefeltet.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der dispenseres fra lokalplan 140 afsnit 5.2 og kortbilag 1 til at overskride byggefeltet, således at foyer i to etager med to tagterrasser kan opføres.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 28. oktober 2019 sagen, idet der blev stillet spørgsmål til det fremtidige etageantal. Lokalplan 140, som er vedtaget i 2008, muliggør en bygningshøjde på 27 meter over terræn og etablering af en ny etage oven på den eksisterende bygning. Efter etablering af den nye 6. sal bliver bygningens højde ca. 23 meter over terræn og er således i overensstemmelse med lokalplanen. Som bilag vedlægges supplerende illustrationer af, hvordan kontorbygningen møder eksisterende naboejendomme.

I forlængelse af udvalgsrådet 3. juni 2019 hvor By- og Miljøudvalget besluttede, at foyerens udformning skal revideres og at der kan dispenseres fra lokalplan 140 afsnit 4.2 for at etablere 3 bilparkeringspladser imod betaling til p-fonden, har forvaltningen udstedt dispensationen og byggetilladelse til den nye 6. sal og indvendige bygningsændringer. Foyer i dobbelthøjde, taghave og tagterrasse på 2. sal er ikke omfattet af denne tilladelse, men kræver særskilt afgørelse. I byggetilladelsen præciseres, at bygningens facader skal godkendes særskilt, inden byggeriets meldes påbegyndt. Facaderne godkendes efter stadsarkitektens anvisninger.

### *Tidligere sagsfremstilling*

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning om at renovere og omdanne eksisterende kontorbyggeri til kontorhotel. Udvalget har på mødet den 3. juni 2019 behandlet sagen og godkendt anvendelsen og etablering af en ny etage. Desuden vedtog udvalget, at den ansøgte foyer og tagterrasse skal reduceres i omfang og efterfølgende forelægges udvalget. Foyerens omfang er nu reduceret og tagterrassen er ændret til 2 mindre tagterrasser og sagen indstilles derfor igen.

Foyeren har dobbelt rumhøjde med to tagterrasser ovenpå. Det ansøgte kræver dispensation til overskridelse af byggefeltet vist på kortbilag 1 i lokalplan 140. Byggefeltets omfang præciseres ikke skriftligt i lokalplan 140, men By-, Kultur- og Miljøområdet anslår udfra kortbilag 1, at byggefeltet er ca. 2 x 11 meter. Byggefeltet er placeret parallelt med eksisterende bygningsvolumen. Den ansøgte foyers samlede bredde mod Gammel Kongevej er ca. 20 meter, gadens fulde bredde. De midterste ca. 15 meter er trukket frem til skel, hvilket giver foyeren en maksimal dybde på ca. 6,2 meter i forhold til det eksisterende bygningsvolumen. En del af foyeren er således uden for byggefeltet.

Ansøger begrundet ansøgningen om dispensation med, at foyeren udføres for at åbne bygningen op mod Gammel Kongevej og gøre denne imødekomende. Bl.a. bidrager glasfacade og en taghave foran tagterrasserne til dette. Foyeren udføres hovedsageligt med glasfacade i foyerens fulde højde. Vinduesrammerne bliver mørke mens lukkede facader udføres med hvide overflader. Tagterrasserne placeres i hjørnerne op ad eksisterende bygningsvolumen med en dybde på ca. 1,5 meter, for at undgå indbliksgener til naboejendommene. Tagterrasserne har ca. 7,8 og ca. 9,7 meter til nærmeste vindue i en 45 grader vinkel til naboejendommen. Foran tagterrasserne etableres en taghave på det resterende areal af foyerens tag, hvortil der ikke er adgang for husets brugere, idet værn etableres ved tagterrasserne. Bygningen har idag en tagterrasse samme sted, hvor de 2 tagterrasser ansøges om at placeres, dog på 1. sal. Denne fjernes i forbindelse med ombygningen. De ansøgte tagterrasser på 2. sal er mindre i omfang, både hvad angår længde og dybde end den eksisterende tagterrasse.

### *Regelgrundlag*

Ejendommen er omfattet af lokalplan 140, for et område ved Gammel Kongevej 72D-74A. Lokalplanen er en projektlokalplan og gælder kun for denne ejendom. Lokalplanens formål er at medvirke til at styrke og videreudvikle et aktivt erhvervs- og byliv og at muliggøre en udvidelse i stueetagen i sammenhæng med omgivelserne.

Efter lokalplanens afsnit 5.2 skal ny bebyggelse placeres indenfor byggefeltet på kortbilag 1.

I Lokalplanens afsnit 6.1 fastlægges at nybyggeri, om- og tilbygninger skal harmonere med omgivelserne ud til Gammel Kongevej, således der skabes en byrumsmæssig sammenhæng mellem lokalplanområdet og bebyggelserne på Gammel Kongevej 72 B-C og 74 B-C.

### *Naboorientering og partshøring*

Det nye forslag til foyer og tagterrasser har været sendt i fornyet partshøring hos de nærmeste naboer, Gammel Kongevej 74 B lejlighederne til højre og Gammel Kongevej 72 C lejlighederne til venstre. Forvaltningen modtog 16 svar på partshøringen, hvoraf kun 6 er fra parter i sagen. De resterende er fra beboere og borgere, som ikke har partstatus. Høringssvarene forholder sig især til mulig indbliksgener til lejligheder fra tagterrasserne, støjmæssige gener fra kontorhotellets nye brugere, modvilje mod endnu en café i området og utilstrækkelig cykel- og bilparkering.

### *By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at projektet er i overensstemmelse med lokalplanens formål og hensigt, herunder anvendelse og ydre fremtræden. Det vurderes, at foyeren med dens udformning og materialer er med til at definere byrummet omkring Gammel Kongevej 72 B-C og 74 B-C og afslutte det på en måde, hvorved der skabes en bymæssig sammenhæng til øvrige bebyggelser.

Det vurderes, at projektets udformning gør, at der ikke opstår væsentlige indbliksgener for beboerne i lejlighederne nærmest den nye foyer.

I stueetagen er der en afstand på ca. 2,5 meter fra foyerens facade til nærmeste butiks- og erhvervslejemål. På 1. sal vurderes forhold omkring indbliksgener at være uændrede, da 1. sal holdes ca. 4.5 meter fra foyerens nye facade.

Tagterrasserne placeres i hjørnerne, hvor det ikke muligt at se sideværts ind af vinduerne i nabobebyggelse. På grund af forholdet mellem afstand og vinkel samt tagterrassernes begrænsede omfang vurderes, at eventuelle indbliksgener på intet tidspunkt er væsentlige for nabobebyggelsen eller ud over hvad man må forvente i et tæt bebygget byområde som Gammel Kongevej 72-74.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
PBM/SI

## **Historik**

**By- og Miljøudvalget 2018-21, 28. oktober 2019, pkt. 337:**

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

**Indstilling 28. oktober 2019, pkt. 337:**

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at der dispenseres fra lokalplan 140 afsnit 5.2 og kortbilag 1 til at overskride byggefeltet, således at foyer i to etager med to tagterrasser kan opføres.

## **Bilag**

Parshøring 2 svar nr. 1 Ejendomsselskabet H.G. JansenA/S

Parshøring 2 svar nr. 2 Bente Rindholm

Partshøring 2 Svar nr. 3 Nina Schioltzen

Partshøring 2 Svar nr. 4. E. og P. Kjærsgaard

Partshøring 2 svar nr. 5 Rasmus Tolstrup Petersen

Partshøring 2. Svar 6. Ruth Olsen

Partshøring 2 Svar nr. 7 Johnna Sørensen

Bilag til Partshøring 2 svar nr. 7 Johnna Sørensen

Partshøring 2. Svar nr. 8 Agnete K. Dirkinck-Holmfeld

Partshøring 2 Svar nr. 9. Voss & Møller

Partshøring 2. Svar nr. 10 Gitte Vollertsen

Bilag til Partshøring 2 Svar nr. 10 Gitte Vollertsen

Partshøring 2 svar nr. 11 Søren Rasmussen

Partshøring 2. Svar nr. 12 Bente Clément

Partshøring 2. Svar nr. 13 Helle Jakobsen

Partshøring2. Svar nr. 14. Nini Leigh

Partshøring 2. Svar 15. Ruth Simonsen

Partshøring 2. Svar 16. Cecilie Bremer Sloth

Skema indsigelser - Partshøring 2

Indsendelse 12, Gammel Kongevej 74aentrance beskåret.jpg

Indsendelse 10, Plan 2 sal - REV B.pdf

Indsendelse 10, Plan stue - REV C.pdf

Indsendelse 11, Snit A-A - REV A.pdf

Indsendelse 11, Snit B-B - REV A.pdf

Dagsordenspunkt fra mødet 3. juni 2019.docx

illustration gammel kongevej 74B nye forhold

illustration gammel kongevej 72C nye forhold

illustration gammel kongevej 74B eksisterende forhold

illustration gammel kongevej 72C eksisterende forhold

# Punkt 362: Godkendelse af vandpriser og vandaflædningsafgift for 2020

13.00.00-G01-2-19

## Resume

Bestyrelserne i Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S forventes den 20. november 2019 godkendt vandpriserne for 2020. Kommunalbestyrelsen skal efterfølgende foretage en legalitetsgodkendelse af taksterne. Det vil sige, at prisbladene er fastsat i overensstemmelse med de gældende regler og administrative retningslinjer, der forefindes for området.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,  
at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandaflædningsafgift 2020 godkendes.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,  
at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandaflædningsafgift 2020 godkendes.

## Sagsfremstilling

### *Vandpris og vandaflædningsafgift*

Frederiksberg Forsyning A/S har på vegne af bestyrelserne for Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S fremsendt prisblade for vandpris og vandaflædningsafgift for 2020 med henblik på kommunalbestyrelsens godkendelse. Prisbladene bliver forinden godkendt af Frederiksberg Forsyning den 20. november 2019.

Godkendelsen sker i henhold til vandforsyningslovens § 53 og betalingslovens § 3, stk. 1. Kommunalbestyrelsens godkendelse er alene en legalitetsgodkendelse - dvs. kommunalbestyrelsen skal godkende, at prisbladene er i overensstemmelse med gældende regler og administrative bestemmelser. Det er således ikke prisen, der skal godkendes.

En legalitetsgodkendelse omfatter kontrol af, at priserne er fastsat i overensstemmelse med det af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fastsatte prisloft. Derudover skal det dokumenteres, at de opkrævede udgifter er sket efter "hvile i sig selv princippet", dvs. at indtægter og udgifter over en vis tid modsvarer hinanden. Endelig skal det sikres, at nyere lovgivning er integreret i prisbladene.

Priserne er, ud fra de økonomiske rammer, beregnet til følgende for 2020, ex. moms og afgifter:

Vandpris: 12,46 kr. pr. m<sup>3</sup>.

Vandaflædningsbidrag: 16,87 kr. pr. m<sup>3</sup>.

Nedenfor er vist priserne for 2019 og 2020 og ændringen i kr. og procent:

| Vand- og kloakpriser (i kr.)                | 2019      | 2020      | stigning i kr. | stigning i % |
|---------------------------------------------|-----------|-----------|----------------|--------------|
| <i>Prisen består af:</i>                    |           |           |                |              |
| Vandpris                                    | 12,43 kr. | 12,46 kr. | 0,03 kr.       | 0,2%         |
| Vandafgift og drikkevandsbidrag             | 6,37 kr.  | 6,37 kr.  | 0,00 kr.       | 0,0%         |
| Vandaflædningsbidrag (kloakafgift)          | 12,12 kr. | 16,87 kr. | 4,75 kr.       | 39,2%        |
| Moms 25%                                    | 7,73 kr.  | 8,93 kr.  | 1,20 kr.       | 15,5%        |
| Samlet pris pr. m <sup>3</sup> - inkl. moms | 38,65 kr. | 44,63 kr. | 5,98 kr.       | 15,5%        |

*Abonnement for måleren pr. kvartal  
inkl. moms, fx.:*

|                                 |               |               |       |    |
|---------------------------------|---------------|---------------|-------|----|
| 5 m <sup>3</sup> måler          | 92,50 kr.     | 92,50 kr.     | 0 kr. | 0% |
| 7 eller 10 m <sup>3</sup> måler | 143,75<br>kr. | 143,75<br>kr. | 0 kr. | 0% |

For en standard lejlighedskunde (2 personer med forbrug på 80 m<sup>3</sup>) vil den samlede betaling inkl. moms, afgifter og abonnement ændres fra 3.462 kr. i 2019 til 3.940 kr. i 2020 svarende til en stigning på 13,8 %. For en standard villakunde (4 personer med forbrug på 160 m<sup>3</sup>) vil den samlede betaling inkl. moms, afgifter og abonnement ændres fra 6.554 kr. i 2019 til 7.510 kr. i 2020 svarende til en stigning på 14,6 %

Prisstigningen for vandaflædningsbidrag på 39,2% sker pga. den historiske overdækning fra 2010 på 198 mio. kr., nu fuldt ud er tilbagebetalt til kunderne i år 2019. Der har således årligt været indregnet en overdækning på ca. 20 mio. kr. de seneste 9 år, som derved har reduceret prisen frem til 2019.

I 2013 er der lovmæssigt indført en trappemodell for vandaflledning. Ved forbrug over 500 m<sup>3</sup> og under 20.000 m<sup>3</sup> skal der i 2019 gives en rabat på 20 % af basistaksten, svarende til en takst på 13,50 kr. pr. m<sup>3</sup> og for forbrug over 20.000 m<sup>3</sup> skal der gives en rabat på 60 % af basistaksten, svarende til en takst på 6,75 kr. pr. m<sup>3</sup>.

Priser og afgift er fastsat efter "hvile i sig selv princippet". For en specificering af prisfastsættelsen, se bilaget "Frederiksberg Kommune Godkendelse af Vand".

*By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering*

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at prisfastsættelsen af vandpris og vandaflædningsafgift for 2020 er sket i overensstemmelse med gældende lovgivning og administrative principper, og dermed kan godkendes.

## **Økonomi**

Området er takstfinansieret. Der er ingen direkte økonomisk konsekvens af sagen.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget, m, k  
MS/LS

## **Bilag**

Afgørelse 2020 - Frederiksberg Kloak AS

Prisblad Frederiksberg Kloak 2020

Prisblad Frederiksberg Vand 2020

Statusmeddelelse - Frederiksberg Vand A/S 2020

Godkendelse 2020 - Frederiksberg Kommune

# Punkt 363: Borgerundersøgelse 2019 - rapport med resultater

00.13.04-P05-1-18

## Resume

Resultatet af borgerundersøgelsen 2019 foreligger nu. Undersøgelsen viser, at borgernes tilfredshed med den kommunale service i alt væsentligt ligger på niveau med sidste undersøgelse fra 2017, og at borgerne på Frederiksberg fortsat er mere tilfredse med deres kommune end landsgennemsnittet.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget tog resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019 til efterretning.

## Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at udvalget drøfter resultaterne af borgerundersøgelsen 2019.

## Sagsfremstilling

Borgerundersøgelsen gennemføres hvert andet år og måler borgernes tilfredshed med Frederiksberg Kommunes centrale serviceydelser på en skala på 100, hvor 100 er den mest positive vurdering og 0 den mest negative vurdering. Er scoren højere end 50, er der i gennemsnit større tilfredshed end utilfredshed med et givent område og omvendt. Undersøgelsen er efter indhentning af flere tilbud gennemført af Megafon.

Resultaterne af borgerundersøgelsen 2019 bliver i Megafons rapport sammenlignet med en samtidig landsundersøgelse baseret på en spørgeramme med 20 spørgsmål, som også er stillet i Frederiksbergs borgerundersøgelse. Desuden sammenlignes med resultaterne af borgerundersøgelsen 2017 med henblik på at undersøge udviklingen i borgernes tilfredshed.

Borgerundersøgelsen 2019 tegner generelt det billede, at borgerne i Frederiksberg Kommune er relativt tilfredse med Frederiksberg Kommunes serviceydelser. På tværs af de 13 hovedområder, som alle de adspurgte er blevet bedt om at vurdere, ligger tilfredshedsscoren mellem 51 og 78. Overordnet set er Frederiksbergborgerne således mere tilfredse end utilfredse med den kommunale service.

Sammenligner man resultaterne fra denne borgertilfredshedsundersøgelse med resultaterne fra borgertilfredshedsundersøgelsen, der blev gennemført i 2017, er der i følge Megafon ingen signifikante forskelle på et generelt plan. Inden for specifikke forhold ses dog mindre både positive og negative udviklinger.

Tilfredsheden med "Service på rådhuset" er igen steget overordnet og på tværs af alle parametre. Således er den generelle tilfredshed steget fra en score på 75 i 2017 til 78 i 2019. Dermed fortsætter tendensen til større tilfredshed med service på rådhuset, som fra 2015 til 2017 steg fra en score på 56 til 75. Derudover er tilfredsheden, ligesom i undersøgelsen fra 2017, højest på områderne "Grønne områder" og "Kultur, idræt og fritid". Inden for hvert enkelt serviceområde er der variationer i tilfredsheden alt efter hvilket aspekt, der spørges til.

Der ses desuden en stigning i borgernes interesse for lokalpolitik. I 2017 angav 9 procent, at de var meget interesserede, og 38 procent at de var noget interesserede i lokalpolitik. Dette er i år steget, således at 11 procent angiver, at de er meget interesserede, og 46 procent angiver, at de er noget interesserede. Det ses endvidere, at borgerne generelt søger viden om kommunalpolitiske spørgsmål i højere grad end i 2017.

På fire specifikke spørgsmål opnås en score under 50, hvor borgerne altså er mere utilfredse end tilfredse. Spørgsmålene angår tilfredshed med parkeringsmuligheder for bilister (46), tilfredshed med indsatsen for socialt udsatte borgere (47), tilfredshed med personalenormeringen i dagtilbud for børn (47) samt tilfredshed med hjælpen til arbejdsløse med at finde et job (48). Dette billede er uændret fra 2017, hvor de samme fire spørgsmål som de eneste opnåede en score under 50. Det bemærkes dog, at de tre sidste resultater viser svar fra relativt få egentlige brugere, der er blevet spurgt.

Når man sammenligner Frederiksberg Kommune med resultaterne af målingen fra hele landet, er tilfredsheden blandt borgere på Frederiksberg næsten alle steder højere end i landsmålingen. Det er især "Miljø og renholdelse", "Service på rådhuset", "Folkeskolerne", "Information fra Frederiksberg Kommune" og "Ældreområdet", som skiller sig positivt ud. Der er dog også enkelte områder, hvor Frederiksberg ligger under landsgennemsnittet, herunder "Trafikale forhold" og "Kultur, idræt og fritid". I sidstnævnte står Frederiksberg godt i forhold til kulturelle tilbud, men ligger under landsgennemsnittet i forhold til tilfredsheden med tilbud på idræts- og fritidsområdet.

Megafons rapport med resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019 er vedlagt som bilag.

### **Om undersøgelsen**

Borgerundersøgelsen 2019 blev gennemført planmæssigt og teknisk set fuldt tilfredsstillende henover foråret og sommeren af Megafon på vegne af Frederiksberg Kommune. Undersøgelsen bruger i videst muligt omfang samme metode som sidste borgerundersøgelse. Der er udtrukket en repræsentativ stikprøve blandt 4.000 borgere i alderen 18+ år. Samtlige 4.000 personer i stikprøven har modtaget et fysisk brev med invitation til at gå ind og besvare undersøgelsen via internettet. Megafon har fulgt op med opringning og tilbud om at besvare undersøgelsen pr. telefoninterview. Grundet folketingsvalget blev undersøgelsen lidt forsinket.

I alt er 1.265 brugbare interviews gennemført, svarende til en svarprocent på 32 procent. Til sammenligning opnåede borgerundersøgelsen i 2015 en svarprocent på 34 procent. Megafon oplyser, at en samlet gennemførelsesprocent på 32 er tilfredsstillende for en undersøgelse af denne type.

### **Økonomi**

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

### **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

### **Behandling**

Sagen behandles i alle udvalg 18. november, i magistraten 25. november og i kommunalbestyrelsen 2. december.

### **Bilag**

Borgerundersøgelse 2019 - rapport med resultater

# **Punkt 364: Forelæggelse af høringssvar til Handicappolitikken Handleplan 2020**

27.00.00-P22-1-18

## **Resume**

Udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 fremlægges med høringssvar fra relevante fagudvalg: Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet. Der er i høringsprocessen ikke indkommet bemærkninger til handleplanen fra de respektive fagudvalg. Handicaprådet har indgivet høringssvar, som bliver gennemgået med forvaltningens kommentarer. Handicaprådet har ikke givet anledning til at udarbejde nyt udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020. Sagen forelægges med henblik på drøftelse af Handicaprådet høringssvar forud for handleplanens endelige godkendelse i Socialudvalget den 25. november 2019.

## **Beslutning**

By- og Miljøudvalget havde ingen bemærkninger til handicappolitikken handleplan 2020.

## **Indstilling**

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget drøfter Handicaprådet høringssvar til Handicappolitikken Handleplan 2020 forud for handleplanens endelige godkendelse i Socialudvalget den 25. november 2019.

## **Sagsfremstilling**

Socialudvalget besluttede den 16. september 2019 (pkt. 84) at sende udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 i høring i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Handicaprådet. Sagen er behandlet i de respektive fagudvalg den 23. september 2019. Som besluttet på Socialudvalgets møde den 16. september 2019 forelægges høringssvar til Handicappolitikken Handleplan 2020 for de respektive udvalg.

Der er i høringsprocessen ikke indkommet bemærkninger fra fagudvalgene. Handicaprådet har afgivet høringssvar, der er vedlagt som bilag 1. Svaret har ikke givet anledning til at revidere udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 (bilag 2).

Handicaprådet udtrykker i deres høringssvar en overordnet tilfredshed med udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 og ser gerne, at de holdes orienteret om udformningen og resultaterne af de enkelte indsatser. Handicaprådet fremhæver tre områder, hvor rådet ser muligheder for at styrke handleplanen:

Det drejer sig om samtalegruppe for forældre til et barn med et handicap (Indsats 1), hvor rådet anbefaler, at der etableres grupper for søskende i et omfang, der ikke allerede dækkes af de enkelte handicaporganisationer. Etablering af søskendegrupper vil være et nyt tilbud på børnehandicapområdet. Det er forvaltningens vurderingen, at det i forhold til en stillingtagen om etablering af et sådan tilbud vil være relevant at undersøge behov og tilhørende ressourcebehov. Forvaltningen vil således undersøge behov og ressourcebehov i forhold til eventuel etablering af søskendegrupper i forbindelse med en kommende handleplan for 2021.

Handicaprådet anbefaler, at indsats 13 i handleplanen, om at nedbryde tabuerne, udvides med flere aktiviteter ud over det eksisterende introduktionsbrev til uddannelsesinstitutionerne. Forvaltningen ser dialogen med uddannelsesinstitutionerne som en helt central opgave for at øge synligheden og kendskabet til de kompenserende ordninger på uddannelsesinstitutionerne. I introduktionsbrevet orienteres uddannelsesinstitutionerne om de kompenserende ordninger og om, at kommunen står til rådighed for vejledning samt oplæg med mere. Indsatsen indgår som en del af et i forvejen tæt samarbejde og dialog med uddannelsesstederne, og spiller sammen med en bred vifte af tiltag, som skal hjælpe borgere med handicap til at gennemføre en uddannelse. Forvaltningen vurderer således ikke, at der er behov for yderligere aktiviteter.

Endelige ser Handicaprådet gerne en større opmærksomhed på tilgængelighed til fritidsaktiviteter, som omfatter mere end sundhed og motion, f.eks. hele aftenskole- og kulturområdet. Forvaltningen har fokus på at borgere med handicap skal kunne tage del i kultur- og fritidslivet på lige fod med andre. F.eks. oppebærer aftenskolernes handicaphold, folkeoplysende handicapforeninger og folkeoplysende foreningers handicaphold forøgede tilskud til deres aktiviteter (ikke lovbundet), ligesom der også ydes ikke lovbundne tilskud til transport af handicappedes deltagelse i aftenskoleundervisning. Herudover sikres det, hvor det er muligt, at der er adgang og tilgængelighed for handicappede til

de kommunale anlæg og faciliteter. Disse tiltag er beskrevet mere detaljeret i indledende afsnit til Handicappolitikken Handleplan 2020, som beskriver kerneindsatser på forvaltningsområderne.

Forvaltningen har, som det fremgår af ovenstående, ikke fundet anledning til justeringer i udkast til Handicappolitikken Handleplan 2020 i henhold til bemærkningerne i Handicaprådets høringssvar. Forvaltningen vil i forbindelse med den kommende handleplan for Handicappolitikken 2021 også være i tæt dialog med handicaprådet om bemærkningerne.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Socialudvalget, Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 28. oktober 2019 samt Kultur- og Fritidsudvalget og By- og Miljøudvalget den 18. november 2019

## **Bilag**

Bilag 1 Handicaprådets høringssvar Handleplan Handicappol. 2020

Bilag 2 Handicappolitikken Handleplan 2020. Efter høringssvar

## **Punkt 365: Lukket**

02.00.00-G01-21-19

## **Punkt 366: Lukket**

02.00.00-G01-21-19